

beti delovna
trkažna
metika

beti delovna
trkažna
metika

vezilo

GLASILO DELOVNIH LJUDI DO BETI, KOMET

ZVITA NIT
POSEBNA ŠTEVILKA
ŠT.: 4 LETO: VII

OB DVAJSETLETNICI ŠOLE: ŽELJE OB JUBILEJU

GENERACIJA 1975/76: izbrskali smo fotografijo deklet-učenk, ki so maturirale na koncu šolskega leta 1975/76. Postavile so se pred fotografski aparat in — škljoc. Spomin je tu. Dekleta pa so se razkropila po svetu, se poročila, postale so mamice in kaj vse še se je zgodilo v teh desetih letih. Kdo bi vedel? Na šolo pa so ostali spomini: prijetni, zanimivi. Morda kakšno razočaranje, drobna krivica. Tudi to se zgodi. (Fotograf: neznan)

Pred vami je nova številka šolskega glasila Zvita nit, ki smo jo pripravili učenci literarnega krožka, sodelovali in pomagali so nam tudi naši učitelji.

Pripravili smo jubilejno številko, saj je večina literarnih prispevkov posvečenih 20-letnici šole.

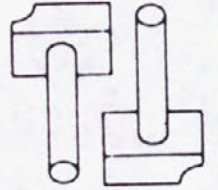
V 20. letih delovanja je šola dosegla velik napredek, dekleta pa smo želela opozoriti tudi na pomanjkljivosti, ki jih opazimo na šoli še danes, ne s škodoželjnostjo, temveč z željo, da bi se razmere premaknile naprej, z željo po napredku in tudi s tihim upanjem, da bo naša šola nekoč SREDNJA ŠOLA s peto stopnjo učno-vzgojnega programa.

Zamislite se ob branju 4. številke Zvite niti tudi vi!

Uredniški odbor

INFORMACIJE

NAŠI UČITELJI

V poklicni šoli Beti so učili od 1970. leta (za prva štiri leta nimamo podatkov) naslednji učitelji:

HONORARNO: Milan Bračička, Ivan Žele, Zvonko Rus, Jože Mozetič, Marjan Pavlovič, Anton Šuklje, Jože Omerzel, Marija Vukmanič, Jože Janžekovič, Mijo Maršič, Bojan Cimerman, Jože Muc, Boris Jaklič, Stane Judnič, Boštjan Smrekar, Stane Mrvar, Ivan Brodarič, Vlado Lisak, Marija Petric, Božena Benka, Stanka Nemanič, Vera Jakša, Ivica Radovič, Anica Popovič, Niko Selakovič, Mira Klemenčič, Mirko Jelenič, Jože Žabčič, Tone Kočevar, Valerija Petric, Amalija Peternel, Majda Jakljevič, Anica Cej, Martina Stepan, Zinka Mišmaš, Valerija Vergot, Toni Gašperič.

V delo so se vključevali po potrebi in po zahtevah učnega programa. Morda je kdo celo pozabljen, pomotoma je izpadel. Oproščamo se mu.

REDNO ZAPOSLENI: Slavko Milošević, Milošević-Šega, Dragica Nenadič, Nikica Lalič, Ankica Jambrošič, Zdenka Jarnevič, Božena Težak, Milena Pavlovič, Blagoje Tošeski, Slavko Hren, Gojko Klipa, Martina Juran, Vida Šegina, Cveto Rus, Vlado Dražumerič, Štefka Hasičević, Tončka Gornik.

Zaposleni v šolskem letu 1985/86 so predstavljeni s slikami in podpisi.

Podatke zbrala: M. Goleš

ZVITA NIT — »Zvita nit« je glasilo učencev srednje šole tekstilne usmeritve. Izhaja po potrebi, prvič pa je izšla v šolskem letu 1978/79. V sedmih letih je na svojih straneh prinesla obilo zanimivih novic, člankov, predvsem pa pesmic in literarnih prispevkov, da o risbah in šalajah ne pišemo. Urejale so jo tiste učenke, ki so bile tudi članice literarnonovinarskega krožka. Na fotografiji vidite drugo številko, ki je izšla v letošnjem letu. (R. M.)

ŠTEVILO UČENCEV V POSAMEZNEM ŠOLSLEM LETU

Preglejmo, drage bralke, spoštovani bralci, koliko uče-

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Število slušateljev, ki so se šolali ob delu v srednji tehniški tekstilni šoli Kranj, dislocirani oddelek Metlika:

šolsko leto	vpisano	končalo	leta
1970/71	40	25	1975
1972/73	42	23	1979
1976/77	31	21	1981
1980/81	39	14	1985

Delovodska šola, izobraževanje ob delu v Metliki

šolsko leto	vpisano	končalo	leta
1978/79	24	10	1980

VISOKA TEHNIŠKA ŠOLA MARIBOR, VIŠJA TEKSTILNA, oddelek v Metliki

šolsko leto	vpisano	končalo	leta
1974/75	24	12	1978

Podatke zbrala: M. Roglič
T. Žlogar

nec je bilo vpisanih v posameznem šolskem letu:

1966/67 — ni podatkov, 1967/68 — ni podatkov, 1968/69 — ni podatkov, 1969/70 — ni podatkov, 1970/71 — 107 učencev, 1971/72 — 126 učencev, 1972/73 — 128 učencev, 1973/74 — 120 učencev, 1974/75 — 89 učencev, 1975/76 — 77 učencev, 1976/77 — 83 učencev, 1977/78 — 83 učencev, 1978/79 — 82 učencev, 1979/80 — 78 učencev, 1980/81 — 81 učencev, 1981/82 — 112 učencev, 1982/83 — 138 učencev, 1983/84 — 194 učencev, 1984/85 — 180 učencev.

Podatke zbrala: Marija Roglič, Tone Žlogar

UREDNIŠKI ODBOR ZVITE NITI

Mihaela in Marija Blažič, Marinka in Ivanka Jurejevčič, Lidija Gligič, Anica Žlogar, Suzana Gorjanc, MENTORICA: prof. Biserka Mirtič. Urednik fotografije: Branko Matkovič.

Zvita nit je izšla kot posebna priloga Vezila, uredil jo je TONI GAŠPERIČ, glavni in odgovorni urednik VEZILA.

1. a RAZRED — Poleg pouka imamo razvite v šoli tudi izvenšolske dejavnosti. Prav se ne morejo razmahniti, ker se večina naših učenk vozi v šolo in iz nje z vlakom ali z avtobusi. Pridno pa dela novinarski krožek, ki izda v šolskem letu po štiri številke našega šolskega glasila Zvita nit. Mentorica je profesorica Biserka Mirtič.

Turizem smo ljudje

Slovenija
Moja dežela.

NAŠ POGOVOR: KOT KAPLJICA ROSE

Ob dvajsetletnem jubileju šole smo se pogovarjali tudi s tovarišico Dragico Nenadič, učiteljico, ki je bila ravnateljica Poklicne šole Beti deset let. Zdaj je tovarišica Nenadič v delovni organizaciji Labod, Novo mesto. Na naša vprašanja je prijazno odgovarjala.

Za njene odgovore se ji zahvaljujemo in ji želimo veliko delovnih uspehov ter osebne sreče.

Zakaj ste se odločila za poklic učiteljice?

Za poklic učiteljice sem se odločila iz neke notranje želje, vzgajati in učiti mlade in tako ostati tudi sam dlje časa mlad. Enajst let sem bila med neobogljanimi, iskrenimi in dobrošrnimi živ-zavi v osnovni šoli.

Kdaj in zakaj ste se odločili za delo na poklicni šoli?

Začela sem septembra 1966. leta kot učiteljica slovenskega jezika. Prve generacije mladih belokranjskih deklet so mi ostale najbolj v spominu, ker sem nekatere od njih poznala že od 5. do 8. razreda osnovne šole. Dostikrat smo uro slovenskega jezika nadaljevali še dolgo potem, ko je zvonec oznanil konec pouka. To so bili sproščeni pogovori, življenjski nasveti, zaupanja mladih o prvi ljubezni, razočaranjih in..., vsega pač ne smem povedati. Ker je bila šola del delovne organizacije Beti, sem svoje ožje prosvetarsko obzorje širila s spoznavanjem dela in življenja ljudi v proizvodnji.

Kdo je vplival na vašo odločitev, da ste postali ravnateljica šole?

Na mojo odločitev za ravnateljico šole leta 1969 so vplivali nekateri vodilni in vodstveni delavci v Beti, predvsem pa takratni predavateljski kader na poklicni šoli in takratni ravnatelj tekstilne šole v Kranju, tovariš Janez Sušnik.

Kako ste si zamišljali delo ravnateljice?

Biti enaka drugim kolegom na šoli, predvsem pa vnašati v učnovzgojno delo sodobne pedagoške metode in skrbeti, da bodo učenci oboroženi z znanjem za delo v tekstilni industriji.

To je bila zame velika preiz-

kušnja in dostikrat grenak griljaj. Toda mladi me niso nikoli razočarali, pa naj bo to iz vrst učencev ali pa učiteljev.

Kaj je bil za vas najbolj srečen in vesel dogodek na šoli?

Ni bil samo eden. Vsaka generacija učencev na poklicni šoli ali v dislociranih oddelkih Tekstilnega centra Kranj me je znala iz zagrenjenosti in moje znane »ostrine« razveseliti in presenetiti z učenim uspehom, kulturnim, športnim in zabavnim programom.

Prvo osebno in delovno srečo pa sem doživela, ko so moje nekdanje učenke s trdim delom — izobraževanjem ob delu, postale enakovredne sodelavke pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega programa na šoli.

Za katere poklice ste izobraževali?

Šola je bila po nekaj letih verifikirana, ker je ustrezala tako tehnološko-materialnim in kadrovskim zahtevam po takratnih zakonskih predpisih.

Potrebe po kvalificiranih delavcih tako v Beti, Kometu in Novoteksu so narekovale šoli, da izvaja program za tekstilnega konfektorja in strojnega pletilca.

Z izobraževanjem ob delu pa konfeksijskega in pletilskega tehnika ter inženirja konfeksijske tehnologije.

Šola je razvila zelo dobre odnose in vsa leta sodelovala s Tekstilnim šolskim centrom Kranj in Višjo tehniško šolo — konfeksijska smer v Mariboru.

Kdaj in zakaj ste odšli iz Beti?

Desetletni program šole oziroma TOZD IC Beti je bil

1979. leta dosežen tako, kakor sem že omenila, od dvoletnega šolanja konfektorjev do inženirske konfeksijske tehnologije za potrebe Beti in drugo dolensko tekstilno industrijo.

V tem času je bil v razpravi in sprejemanju zakon v usmerjenem izobraževanju. Ta je prinašal nove programe, drugačno organizacijo šole in seveda bolj zahtevne materialne, kadrovske in tehnološke pogoje.

Da bi lahko vse to uresničili, bi moralo združeno delo in splošna družbena klima v kraju usklajeno pomagati in sodelovati. Žal pa so pihljali vetrovi sodelovanja in podpore v različne smeri. To je del vzroka za odhod iz šole, drugi pa so bolj osebni, zato o njih ne bi rada govorila.

Kako se danes spominjate življenja in dela na šoli in kako ste zadovoljni v sedanji službi?

Trinajst, oziroma deset let življenja in dela v Beti, prisrčnost mladih, pristni tovariški odnosi na šoli in končno sedemnajst let življenja med dobrimi Belokranjci, je pustilo v meni občutek, da se čutim delček te dežele onkraj Gorjanec.

In še moje počutje v novi delovni sredini? Človek se mora prilagajati in sprejemati ljudi take, kot so in ljudje te hitro sprejmejo medse.

Moram priznati, da v meni tiho in prikrito tli misel, da je dajanje sebe mladim nekaj neprecenljivega in končno tudi najhvaležnejše delo. Zato sem še vedno rada med mladimi, včasih tudi kot učiteljica.

Kako ocenjujete delo ravnateljice?

Mislím, da sem z delom opravičila funkcijo ravnateljice, kar mi potrjujejo že življenjsko resne generacije nekdanjih učencev, ki so danes tehniki, inženirji in sploh dobri delavci.

Učencem, učiteljskemu zboru in delavcem kolektiva Beti želim še nadaljnje doseganje takih in še boljših delovnih uspehov, kot so jih dosegali v zadnjih letih.

Dvajset let razvoja in dela šole je kot kapljica rose, vendar njen lesk je in bo ostal v Béli krajini in širom po Sloveniji.

M. N.

MIROSLAV ŠTIMAC:

»ŠOLA JE SAMORASTNIK«

Intervju s tov. direktorjem DO Beti, tov. Miroslavom Štimcem

Vsak dan greste mimo SŠTU. Kakšno mnenje imate o učenkah te šole?

»Ste mlade osebnosti, polne življenja in mnogih ciljev za svojo bodočnost. No, v vsakem primeru, cenim vas, vaš boj s sedanjimi časi in o vas mislim v vseh pogledih samo dobro.«

BOJAN CIMERMAN — zunanji sodelavec, učitelj varstva pri delu. Tovariš Cimerman je član delovne organizacije Beti, že vrsto let pa pomaga naši šoli s poučevanjem predmeta varstvo pri delu. Ker zaradi premajhnega števila ur ne moremo namestiti rednega učitelja, delo opravlja Cimerman. Lahko rečemo, da dobro in v tolikšni meri, kolikor mu dopušča čas.

Poznate učni program? Mislite, da se v dveh oziroma v treh letih dovolj naučimo?

»V podrobnosti ga ne poznam. Najbolj direktno in konkretno se srečam z vašim učnim programom, ko končate šolanje in se zaposlite v naši delovni organizaciji. V teh letih, ko sem v Beti, nisem še slišal pripomb na znanje, ki ga prinesete iz šole v prakso, kar tudi pomeni, da je program primeren in da se v dveh letih naučite toliko, kolikor je potrebno, da se brez težav vključite v redni delovni proces. Sicer se človek uči celo življenje, mar ne!«

Pri praktičnem pouku učenke šivamo z Betinim materialom. Si kdaj ogledate naše izdelke?

»Od časa do časa. Vaši izdelki so izdelki vaših kolegic, ki so končale šolanje pred 1,2 oziroma 20 leti in redno delajo v naši DO. Danes in v preteklosti je Beti uživala in uživa renome, da znamo napraviti lepe izdelke. Te pa si ogledam pogosto. So pa tudi dokaz, da ste nadarjene in da se za prihodnost ni bati. Le tako naprej.«

Že več let niste bili na naši šoli. Lahko učenke pričakujemo, da nas boste kdaj obiskali, nam kaj svetovali?

»Zelo pogosto sem prisoten v delu šole, samo na način, ki mi je določen z vidika mojega delovnega mesta.«

V interesu učenk je, da bi bila SŠTU v Beti štiriletna. Lahko upamo, da se bodo kdaj s

pomočno DO Beti uresničile naše sanje?

»Šola praznuje letos 20 letnico obstoja in je prehodila dolgo pot. V njej so nastajali prvi strokovni kadri, ki jih je potrebovala hitro razvijajoča se delovna organizacija.

Danes ima šola regijski pomen in jo uvrščamo v mrežo šol SR Slovenije. Njen razvoj je v veliki meri odvisen tudi od razvoja tekstila v naši regiji. Prepričan sem, da bo trenutek, ko bo potrebno to vprašanje postaviti tudi v širši prostor. Že v bližnji prihodnosti.«

Učilnice na šoli so skromno opremljene, celo leto že čakamo panoje za razstave. Hodniki pozimi niso ogreti... mislite, da so to pogoji za učenje, kakršne imajo učenci v drugih SŠ?

»Prostori? Del tega vprašanja sodi vodstvu vaše šole, del celotni tekstilni industriji te regije, del tudi meni. Šola je svojevrsten samorastnik. Tako so tudi nastajali njeni prostori. Del problemov bomo morali v kratkem začeti reševati s celotno regijo. Tisto, kar mora naša delovna organizacija storiti, bomo storili. Mislim, da bomo prostorske probleme morali začeti reševati etapno in težiti, da bodo prostori večnamenski (primer knjižnice, ki jo zdaj urejamo) in igrišča, ki ga nameravamo letos urediti.

Kar se tiče učnih pripomočkov, bomo težili še bolj kot danes, da bo tehnologija, ki jo uporablja Beti v rednem procesu, na razpolago šoli v toliki meri, da bodo učenke v stiku z najsodobnejšo tehnologijo.«

Ob 20-letnici SŠTU si učenke želimo, da bi se razmere na šoli s sodelovanjem DO Beti izboljšale. So naše želje prevelike?

»Delno sem že odgovoril v prejšnjem odgovoru. Vaše želje niso prevelike, samo možnosti niso zmeraj takšne, kot naše želje.

Ob 20 letnici šole sprejmite iskrene čestitke in nasvidenje na razgovoru v vašem razredu.«

K. L.

TONI GAŠPERIČ:

»BREZ ŠOLE, BREZ NAPREDKA«

Da je tekstilna šola Metliki potrebna, je jasno kot beli dan. Tega se zavedamo tako v Beti kot tudi v Kometu, kako bi sicer šola obstajala kar dve desetletji. Skoznjio je šlo preko tisoč sto učencev, ki so se izučili za poklic konfekcijske šivilje, nekaj med njimi pa se jih je usposobilo tudi za delo v pletilnici.

Sprva je bila to Betina šola, ob uvedbi usmerjenega izobraževanja 1980. leta pa je prerasla v regijsko šolo. Po končanem šolanju se učenske zaposlijo v Kometu, Beti, Novoteksu ali Labodu, od koder jih dobiva več kot dve tretjini tudi štipendijo.

Večina naših učenk se vozi v šolo z vlakom ali z avtobusi z domala vse Dolenjske in Bele krajine, kajti Metlika žal nima dijaškega doma, je pa le ta v štirinajst kilometrov oddaljenem Črnomlju. Malo se jih odloča za bivanje tam, najverjetneje zaradi šibkega finančnega stanja v družini. Kljub temu učenske izjavljajo, da se v šoli dobro počutijo in da so se odločile za ta poklic iz veselja, a tudi iz nuje,

MARIJA GOLEŠ — računovodkinja, tajnica... Za šolo dela od aprila 1971. leta. Dela ji nikoli ne manjka, opravlja pa ga z veseljem in potrpežljivostjo.

TONI GAŠPERIČ — Ravnatelj Srednje šole tekstilne usmeritve od uvedbe usmerjenega izobraževanja leta 1980. »Največ težav je bilo za zagotovitvijo ustreznih kadrov in prostorov. Šola še danes nima vseh učilnic, zato sodelujemo s Srednjo šolo družboslovne, naravoslovne in kovinarske usmeritve Edvarda Kardelja iz Črnomlja. Ne samo zaradi izposoje učilnic, ampak tudi zaradi kvalitetnejšega pouka,« pravi. (Foto: B. Matkovič)

kajti dandanašnji ni tako lahko dobiti zaposlitve.

Kdor konča našo šolo, pa mu je to zagotovljeno. Vsaj do zdaj še nimamo primera, da bi ostala naša absolventka brez dela. To je gotovo tudi razlog, da težav z vpisom nimamo.

Da, na učenske z bližnje Hrvaške tudi ne smemo pozabiti. Vsako leto se jih vpiše kar nekaj deset, kar ni nič čudnega, če vemo, da ima Beti obrat otroške konfekcije v Žakanju na oni strani Kolpe.

Poleg »rednega« izobraževanja skrbi Srednja šola tekstilne usmeritve, ob ustanovitvi pred dvajsetimi leti je bila to Poklicna šola, tudi za izobraževanje ob delu. Preko popoldanskih predavanj in izpitov je uspešno končalo šolanje blizu sto tehnikov konfekcijske in pletilske smeri, kar ni zanemarljiv podatek. Nemalo tehnikov je nadaljevalo šolanje na višjih in visokih šolah, danes opravljajo v Beti zahtevne in odgovorne naloge. Videti jih je v vseh TOZD, prav tako delovodje, ki so se tudi izšolali v domači šoli.

Vseskozi je pripravljala šola tudi razne tečaje šivanja, krojenja, kogar je zanimalo, se je lahko izpopolnjeval v znanju tujih jezikov, pripravljenih je bilo vrsta seminarjev za samoupravljalce, skladiščne delavce, vod-

stveni kader, prostori šole so bili na razpolago gasilcem, delegatom delavskega sveta, Avto — moto društvu, Rdečemu križu, pevskemu zboru, ki še danes vadi v učilnici, in tako dalje.

Učiteljice praktičnega pouka so učile osnovnošolsko mladež osnov krojenja in šivanja, na tisoče izdelkov, skrojjenih in sešitih v šoli, je bilo na prodaj v industrijski prodajalni, prav tako se je mnogo tega naredilo po naročilu otroških vrtcev, šol, športnih in kulturnih društev. Šola je z izdelki pomagala socialno šibkejšim posameznikom in ustanovam širom po Sloveniji.

Krivicu bi delali, če se ne bi spomnili tudi na kulturno in športno področje, kjer so učenci mnogo dosegli in naredili. V šolskih vitrinah je vrsta pokalov z najrazličnejših športnih tekmovanj, učenske pa so nastopale ali pa še na najrazličnejših prireditvah, pa naj gre to za slovenski kulturni praznik ali za štafeto mladosti.

Skratka: šolo je čutiti navzven, ne zapira se v sicer skromne prostore ob delovni organizaciji Beti, katere temeljna organizacija združenega dela je.

Rad bi poudaril tudi to, da sodeluje zadnjih šest let naša

šola s Srednjo šolo družboslovne, kovinarske in naravoslovne usmeritve Edvarda Kardelja iz Črnomlja. Sodelovanje postaja vedno tesnejše. Črnomaljški nam izposojajo specializirane učilnice, skupno pa načrtujemo potrebe po ustreznih kadrih, naravoslovne, kulturne in obrambno-športne dneve. Dogovarjamo pa se še za več sodelovanja pri delu izvenšolskih dejavnosti, mladinske organizacije in tako naprej. S Črnomaljški je lepo delati, zato ni nič čudnega, če uspehi ne izostajajo.

Nedvoumno je: brez te edine srednje šole v Metliki ne bi bilo napredka. Mladi vnašajo v življenje mesta in delovnih organizacij ustvarjalni nemir, znanje in upanje v bodočnost.

Toni Gašperič

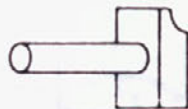

BRANKA KUSIČ — pogodbeno vezana sodelavka, učiteljica strokovno-teoretičnih predmetov. Tovarišica Branka Kusič je inženirka tekstilne tehnologije, šoli je z veseljem priskočila na pomoč, kajti poučevanje strokovno-teoretičnih predmetov zahteva veliko znanja. Za tri dni v tednu, nam je Branko »odstopila« TOZD kodranka in volna, kjer je bila Kusičeva praktikantka. Navsezadnje tudi to kaže, kako dobro sodeluje naša šola z delovnimi organizacijami, predvsem z Beti.

JELKA MIHELČIČ:

»DOBRO SODELOVANJE«

Tovarišica Mihelčičeva, vi ste ravnateljica SŠ Edvarda Kardelja v Črnomlju. Vaša šola sodeluje s SŠTU v Metliki. Prosim, odgovorite nam na naslednja vprašanja!

»Od kdaj navedeni šoli sodelujeta?«

— Sodelujeta od takrat, ko je bila srednja šola Edvarda Kardelja zgrajena, to pa je bilo leta 1980.

Šoli sodelujeta na kadrovskem in prostorskem področju.

MIJO MARŠIČ — zunanji sodelavec, uči strojništvo. Tovariš Mijo Maršič nam pomaga že več let, zaposlen je v delovni organizaciji Beti, ki je vseh dvajset let »posojala« strokovnjake za poučevanje različnih predmetov. Tako za redno šolo kot tudi za izobraževanje ob delu. Neštetokrat se je pokazalo, kako pametno in koristno je, da je šola TOZD delovne organizacije Beti.

»Koliko je skupnih učiteljev?«

— Učiteljev, ki poučujejo na obeh šolah je 8.

»Koliko učilnic nam posojate?«

— 8 učilnic in telovadnico.

Od vaših učenk sta v torek in četrtek na naši šoli 1. a in 1. b razred, enako 2. b, ob petkih pa 1. c razred. Težave nastajajo zaradi organizacije kulturnih, športnih, naravoslovnih in obrambnih dnevov, odsotnosti učiteljev, v prihodnje si želimo in bomo morali dejavnosti skupaj časovno usklajevati.

Želimo si organizacijo skupnih interesnih dejavnosti, skupnih mladinskih organizacij in podobnega, kar bi združevalo vaše in naše učence.

»Kako naša šola plačuje to sodelovanje?«

— Plačuje se vsake 3 mese-

ce, ko obračunamo materialne stroške. Z vašo šolo pa smo sprejeli tudi medsebojni sporazum na kadrovskem in prostorskem področju, ki obravnava tudi plačilo.

»Ali je možno še bolj plodno sodelovanje?«

— Da in to tudi želimo! Bojazer., da bi naša šola odklonila sodelovanje vaši, kot sem zasledila v eni od številke Vezila, je odveč, v bodoče lahko računate na uporabo prostorov.

Šoli bosta morali še tesneje sodelovati, ker SŠTU ne more zagotoviti nekaterim učiteljem polnega delovnega časa.

»Današnji obrambni dan je lep dokaz sodelovanja. Ali je možno takšno sodelovanje tudi pri kulturnih in športnih dnevih?«

— Seveda, za športni dan

smo predvidevali atletsko prvenstvo obeh šol na isti dan, vendar ni uspel, ker smo ga imeli pri nas v soboto. Pri športnih dnevih bi lahko imeli skupne pohode, tekmovanja, kar bi rojevalo prijateljsko in tekmovalno vzdušje med učenci in učenkami obeh šol.

Tudi pri kulturnih dnevih bi lahko sodelovali. Naša šola je že imela nastop na vašem kulturnem dnevu, lani za dan mladosti z igro Orfej in Evridika (Mladi mladim).

Želim tudi poudariti, da je sodelovanja vedno več. Opozorila vas bi tudi na to, da boste morali vprašati predvsem vaše in naše učence za njihova mnenja.«

Anica Žlogar

ANICA KOČEVAR — učiteljica praktičnega pouka. V šoli dela že polnih štirinajst let, skozi njeno dobro vzgojo je šlo na stotine deklet, ki so postale pozneje, dobre, poštene delavke. Tovarišica Anica je ob delu končala srednjo tehniško tekstilno šolo, si pridobila pedagoško-andragoško izobrazbo in opravila strokovni izpit. Enako so storile tudi druge učiteljice praktičnega pouka. Zdaj so odličen team, ki je veliko pripomogel k ugledu in slovesu šole.

MARTINA JURAN: »BILE SO PRAVE UMETNICE«

Martina Juran je nekoč delala na naši šoli kot učiteljica praktičnega pouka.

Prepričani smo bili, da bi nam lahko povedala kaj več o pričetku delovanja naše šole in o povezavi DO »BETI« s SŠTU in zastavili smo si cilj zvedeti čim več o predmetu praktičnega pouka poprej, ko se je pouk šele začel odvijati.

Juranova ne stanuje daleč, zato sva jo s sošolko lahko obiskali kar peš. Pot naju je vodila skozi Metliko, čez stari Glavni trg in po krajših vzponih sva že bili na prelepem kraju, od koder si lahko občudoval lepoto majhnega, a pristrčnega mesta. Stopili sva proti hiši, na balkonu naju je že pričakovala tovarišica Martina. Vljudno naju je sprejela in naju postregla s kavico in po krajšem klepetu smo prešle na pogovor o njenem delu na naši šoli.

OD KDAJ DO KDAJ STE DELALI NA SŠTU IN KAKŠNO JE BILO VAŠE DELO? ALI STE RADI OPRAVLJALI DELO UČITELJICE PP?

VIKICA KOLENAC — snažilka. Vikica Kolenac skrbi, da je na šoli vse čisto in urejeno. Pri tem bi ji lahko veliko pomagale učence, vendar je največkrat ravno obratno. V garderobah, kjer bi morali skrbeti za red sami, je največkrat najbolj razmetano, razredi so po končanem pouku nastlani s papirjem, s tetrapaki, z vrečkami in drugim, kar kaže na to, da znamo sami vse premalo skrbeti za red in čistočo.

To je bilo delo, ki sem ga opravljal s srcem.

KAJ MENITE KOT NEKDANJI PEDAGOG NAŠE ŠOLE? KAKŠEN ODNOS

»Z delom na SŠTU Beti sem začela že ob samem začetku delovanja šole. Natančneje povedano, začela sem leta 1966 in odšla prvega oktobra 1983. Opravljala sem delo učiteljice praktičnega pouka. Delo sem opravljal zelo rada.

KAJ MENITE KOT NEKDANJI PEDAGOG NAŠE ŠOLE? KAKŠEN ODNOS NAJ BI IMELI UČENCI DO DELA IN UČITELJEV PRI PP?

»Učenci naj bi se čim bolj zanimali za svoje delo, ga vestno opravljali in čim več sodelovali z učitelji, kajti ti hočejo učencem le dobro.«

KOLIKO UČENCEV JE TAKRAT OBISKOVALO PP?

»Takrat je bilo v vsakem razredu do 43 učencev, te smo si razdelile v skupine. Takrat so poučevale še tov. Gornikova in tov. Štefka Hasičević.«

KOLIKO FANTOV STE IZUČILI IN KAKO SO SE »ODREZALI« PRI DELU?

»Ne bi vam vedela povedati natančno koliko, vendar lahko pripomnim, da so bili zelo delovni in marljivi kot druge učence.

NA ŠOLI STE DELALI ŽE OD SAMEGA ZAČETKA. ALI NAM LAHKO NA SPLOŠNO POVEŠTE, KAKŠNA JE BILA UČILNICA ZA PP TAKRAT? SO VAM ZAS-

TARELI STROJI ŽE TEDAJ DELALI PREGLAVICE?

»Začeli smo z ročnim delom, kajti na stroje smo čakali. Vendar nismo sedeli križem rok. Šivali smo, pa čeprav je bilo delo zamudno, natančno, torej živčnosti ni manjkalo. Kroje naravnih velikosti sem pomanjšala, jih skrojila in šivali smo izdelke s stičnim šivom, ki so sledili drug drugemu po fazah. Tako smo se mučili pol leta in po tej dolgi dobi smo dobili stare stroje, ki jih v DO niso več potrebovali.

Postopoma so nam dajali novejši, vendar smo čez čas ugotovili, da sprememb ni. Lega delavnice je bila ravno na nasprotni strani, kot je sedaj. A ta lega ni bila primerna za normalen potek dela. Poleti je bilo neznansko vroče, kajti sonce je pripekalo naravnost v učilnico, pozimi pa je bilo neznansko mrzlo, kajti ni bilo centralne kurjave, bili sta le dve borni peči.«

V KAKŠNIH ODNOSIH STE BILI Z DO BETI? ALI STE ŽE OD SAMEGA ZAČETKA DOBIVALI BLAGO ZA UČENJE IZ DO »BETI«? STE POUČEVALI TUDI UČENCE, KI SO OBISKOVALI ŠOLO OB DELU, KOLIKO JE BILO TAKIH UČENCEV IN KAKŠNI SO BILI NJIHOVI USPEHI?

»Že v samem začetku smo bili z DO Beti v zelo dobrih odnosih. Začeli smo s proizvodnjo, ki je potekala od začetne do končne faze izdelka. Izdelovali smo od spodnjih hlačk, kombinež, do puloverjev, kajti bili smo zelo povezani s samo proizvodnjo DO »BETI«. Vse blago smo že tedaj dobivali iz proizvodnje.

Med drugim smo delali tudi po naročilu. Pripravili smo modno revijo, na kateri smo prikazali hlačne kostime, obleke, kopalke, trenirke...

Za izdelke smo bili zelo pohvaljeni. Pred DO Beti je bila izložba, na kateri smo vsak mesec razstavili nove izdelke naših učenk.

Naj omenim še, da smo delali tudi po naročilu s Češke in moram pohvaliti učence, da so bile pridne, marljive in priznati moram, da so bile prave umetnice. Dela je bilo zares veliko.«

RADOVEDNI SMO, ČE SO SE POJAVLJALE TUDI KRAJE BLAGA OZIROMA IZDELKOV? KAKO STE UKREPALI?

»So. Pojavile so se že v 1. ali 2. generaciji učencev, vendar za učence, ki smo jih zalotili pri dejanju, nismo poznali usmiljenja. Kazen za to je bila, da je storilka morala zapustiti šolo.

Poudarjam, da je vrednejše poštenje, kot vse blago, ki te »zapeljivo« vabi, da narediš življenjsko napako.«

KAŠNI POGOJI SO BILI ZA UČENCE IZ ODDALJENIH KRAJEV?

»Pogoji glede prevoza so bili težki. Učence so zamujale, še posebej pa pozimi.«

TOV. MARTINA, KAKO ŽIVITE ODKAR STE UPOKOJENA?

»Še vedno veliko šivam in še vedno se lotim najzahtevnejših modelov, kajti ustvarjanje, lastna domišljija, vse to mi je bilo vedno v veselje.«

Za zaključek smo še malo pokramljale in se nerade poslovile od tov. Martine Juranove.

V mislih so nama ostale njene besede, ki so govorile o človeških odnosih učitelj — učenec. Tov. Martina je sprejela povabilo za obisk na naši šoli. Erika Pavlič, 2.b

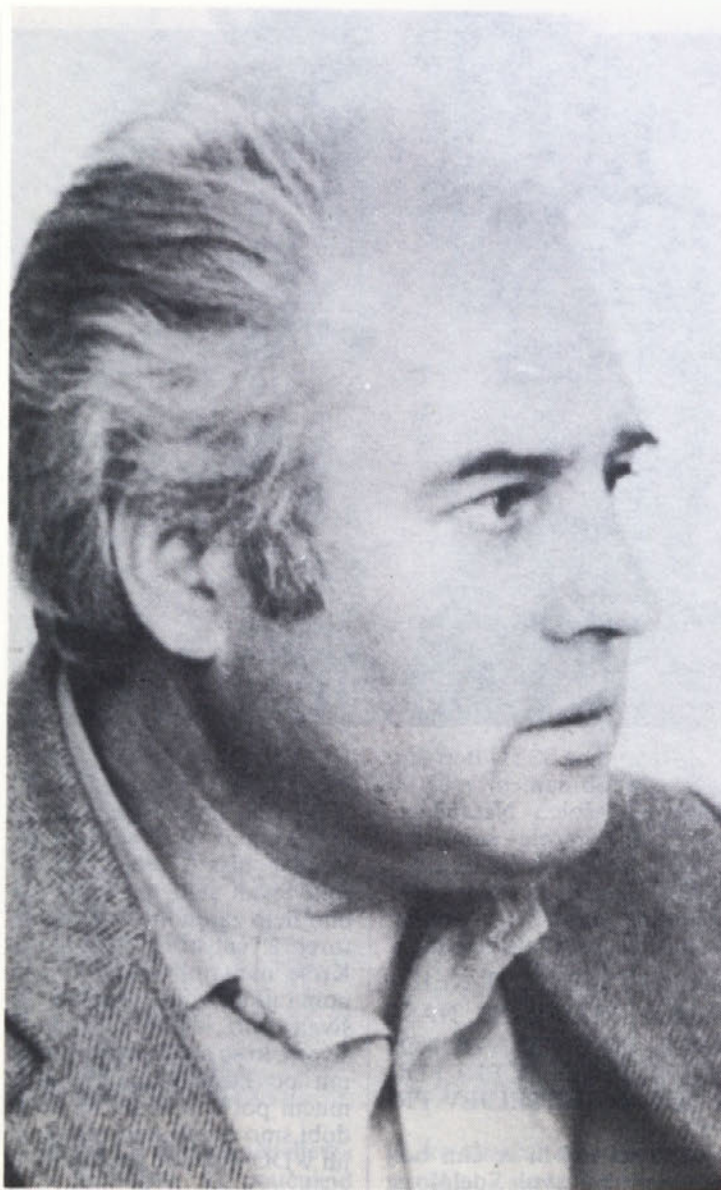
ŠOLANJE OB DELU JE TRD OREH

V TOZD Izobraževalni center je pokazalo izobraževanje ob delu vidne sadove, saj so se v Srednji tehniški tekstilni šoli Beti Metlika (dislocirani oddelek Srednje tekstilne in obutvene šole Kranj) do sedaj izšolale štiri generacije konfekcijskih in dve generaciji pletilskih tehnikov, to je približno sto tehnikov.

S takim načinom izobraževanja smo ob veliki podpori delovne organizacije pričeli z letom 1970.

Prva generacija, ki se je šolala v težkih prostorskih pogojih, je potrebovala pet let, da

TONE ŽLOGAR — učitelj matematike in fizike. Tovariš Žlogar je preizkušen pedagoški maček z dolgoletno prakso v prosveti. Dolga leta je vodil izobraževanje ob delu, ki je doseglo pod njegovo »taktirko«
zavidljive uspehe in rezultate. Prejšnja leta je vodil na šoli tudi šahovski krožek, saj je sam dober šahist. Dokler je imela Beti še svojo košarkarsko ekipo, je Tone Žlogar veliko pomagal v tehničnem štabu. Vedno se je zavzemal za to, da se šola odpira predvsem navzven.

je prišla do srednje strokovne izobrazbe. Vsi slušatelji, ki so obiskovali predavanja, so bili deležni vsestranske pomoči svojih delovnih organizacij, Beti, Kometa, Novoteksa. Tako so delovne organizacije pomagale slušateljem iz svojih TOZD pri šolnini, učbenikih, izmenah in študijskem dopustu za izpite.

DO Beti je poskrbela, da so se prostorski in kadrovske pog-

oji iz leta v leto boljšali. Potrebe delovne organizacije Beti so narekovale strokoven kader — delovodje za vodenje izmen v pletilnici in predilnici.

Celotno finančno breme izobraževanja je nosila delovna organizacija Beti in tako uspešno pridobila 15 delovodij. Izobraževanje delovodij se je pričelo leta 1978 in je potekalo pod mentorstvom Srednje tekstilne

in obutvene šole Kranj, poučevali pa so strokovni delavci iz DO Beti, naše šole in Centra srednjih šol Črnomelj.

Leta 1975 je bil organiziran tudi oddelek Višje tehniške šole Maribor. Študij je uspešno dokončalo enajst slušateljev, ki so si pridobili naziv inženir tekstilne tehnologije. Tudi tovrstno izobraževanje sta finančno podprli DO Beti in Komet.

Izobraževalni center Beti Metlika je v vseh dvajsetih letih svojega obstoja uspešno organiziral različne oblike izobraževanja, in sicer: šiviljske tečaje za odrasle in osnovnošolsko mladino, tečaje nemškega in angleškega jezika in interne kvalifikacije za potrebe TOZD DO Beti. Zanimanje za izobraževanje odraslih na vseh stopnjah je veliko, zato bomo s takim načinom šolanja ob vsestranski pomoči DO Beti nadaljevali tudi v bodoče.

Marija Roglič

MIRA ŠTEFANIČ — profesorica angleškega jezika. Zaradi premajhnega števila ur je zaposlena le polovično. Doma je iz Metlike. Naši šoli pomaga že vrsto let, saj je poučevala nekaj časa angleščino kot pogodbeno vezana sodelavka.

BREDA RADMAN — učiteljica praktičnega pouka. Breda je študirala ob delu, v naši šoli. Ima končano srednjo tehniško tekstilno šolo. »Stroji v delavnici so stari. Radi se kvarijo, težave imamo z mehanikom, ki si ga »izposojamo«
v metliški konfekciji. Drugače sem z delom, ki je zelo naporno, zadovoljna,«
pove Breda Radman.

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

KOLIKO ČASA POTEKA ŠOLANJE OB DELU NA SŠTU »BETI« IN KOLIKO ČASA STE VI OPRAVLJALI DELO ORGANIZATORJA?

»Naj povem, da sem bil vedno razrednik. Glavni organizator je ravnatelj, jaz sem le pomagal pri vsem delu.

Šolanje ob delu poteka različno, pri vsaki generaciji je drugače. Trajanje šolanja je odvisno tudi od pridnosti učenk in od organizacije. Prej, ko je bila šola poklicna, so učenke hodile tudi do pet let v tehnično šolo. To je bilo do leta 1975. Po tem letu so učenke imele priznan del predmetov iz poklicne šole, morale so narediti še diferencialne izpite za 1. in 2. letnik, šele potem so se lahko vpisale v 3. letnik. Ti izpiti so bili iz matematike, fizike, kemije, o sodobnem oblačenju in iz tujega jezika. Delo organizatorja sem opravljal približno 6 let, torej od leta 1978 do 1984. leta.«

ALI VAM JE DELO ORGANIZATORJA VZELO VE-LIKO PROSTEGA ČASA?

»Ne, ker nas je delalo več skupaj. Lahko rečem, da je bilo delo teamsko.«

KOLIKO UČENK SE JE PRIJAVILO VSAKO LETO IN KOLIKO JIH JE ŠOLANJE KONČALO?

»Vpisi niso vsako leto. Ob razpisih se je prijavilo okrog 50 učenk, vendar se jih je kasneje vpisalo 30—35, približno 20 do 25 učenk pa je šolanje končalo. Moram povedati, da je šolanje ob delu zelo naporno. Vse so bile od 6. do 14. ure za stroji. Ker pa je bilo veliko učenk vozačic, so se do 15. ure zadovoljile s skromno malico in šle na predavanje — k pouku. Pouk pa je trajal štiri ure, od 15. — 19. ure. Zaradi tega je treba te učenke občudovati. Vendar pa jim je ob tem tekla delovna doba. Pa vseeno, šolanje ob delu je zelo trd oreh.

Do sedaj je iz tehnične šole

ob delu prišlo približno sto tehnikov, 15 delovodij in 12 inženirjev, ti so obiskovali višjo tehniško šolo — ob delu seveda.«

KAKO JE POTEKAL VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI PROCES ZA TE UČENKE?

»Pouk je bil vsak drugi teden, ker so vse učenke delale v izmenah, trajal pa je od tretje do sedme ure zvečer.

V veliko pomoč nam je bila vedno delovna organizacija, »BETI«, pa tudi druge tovarne (Komet, Novoteks). DO Beti je učenkam vedno plačevala šolnino, ob izpiti so imele učenke proste dneve in še druge ugodnosti. Na kratko povedano, brez DO »BETI« tehnična šola ne bi mogla uspevati. DO Beti je bila v materialno pomoč in tudi predavatelje smo dobili iz DO. To so bili največkrat inženirji in tehniki.

DO Beti je plačevala šolnino učenkam, mi pa smo morali mentorstvo plačevati Kranju. Zato, ker je tam sedež tekstilne tehnične šole.«

ALI SO IZPITI USTNI, PISNI ALI OBOJE?

»Različno, odvisno od predmeta. Za zgodovino je samo ustno, za matematiko, slovenski jezik in tuj jezik pa so izpiti ustni in pisni.«

KAKŠNA JE MOŽNOST, DA UČENKE S TEHNIČNO IZOBRAZBO DOBIJO ZAPOSLITEV KOT TEKSTILNE TEHNIKE?

»Prejšnje generacije so večinoma dobile zaposlitev po izobrazbi. Sedaj pa, ko je velika brezposelnost, se je zataknilo tudi pri BETI, ker imajo tehnikov dovolj. Vendar pa učenke vseeno dobijo zaposlitev, čeprav ne kot tehniki. V zdajšnjem času se čuti večja potreba po inženirjih. Tako bomo ponovno ob delu odprli tudi višjo šolo, v kateri se bodo izobraževali za konfekcijske inženirje. Višja šola poteka normalno 2 leti, kar pa je odvisno od organizacije, to je od predavateljev in slušateljev.

Darka Klepec,
Tatjana Jankovič, 2. b

NE ŽELJE, RAZUMEVANJE!

SŠTU Beti Metlika v letošnjem šolskem letu praznuje dvajseto obletnico svojega delovanja. V tem času se je v prostorih šole izmenjalo veliko generacij deklet in fantov. V prvem obdobju obstoja so se tukaj šolali kadri predvsem za potrebe DO Beti in DO Komet, kasneje pa tudi za potrebe DO Novoteks in DO Labod v Novem mestu. Z reformo šolskega sistema je šola prerasla okvire poklicne šole in se vključila v mrežo srednjega usmerjenega izobraževanja.

Kljub spreminjanju značaja šole — od poklicne do srednje, od občinskega v regijski prostor — pa šola ni »prerasla« okvirov neprimernih prostorov, v katerih se odvija pouk že celih dvajset let.

Če so ti prostori v preteklih obdobjih (z nekaterimi rekonstrukcijami) še zadovoljevali potrebe pouka, pa te danes presegajo možnosti, ki jih še dopuščajo obstoječi pogoji.

V preteklosti se je na šoli pozornost posvečala predvsem kadrovske problematiki. Reševanje le-te je bilo za izvajanje izobraževalnega programa primarno, saj je bila fluktuacija kadrov zelo visoka.

Kadrovska struktura na šoli je danes takšna (ali podobna) kot na preostalih srednjih šolah v Sloveniji, ostaja pa problem prostorske stiske. Proces izobraževanja in vzgoje na šoli je ravno zavoljo te moten.

Del te problematike rešujemo skupno s CSŠ EK v Črnomlju. Tu imamo na voljo predvsem specializirane učilnice za fiziko, kemijo, biologijo in obrambo in zaščito.

Vendar kljub takemu povezovanju čutimo pomanjkanje nekaterih prostorov, predvsem avle in garderob.

Zaradi neprimernih prostorov se šola ne da dobro opremiti. Prav tako učenke nimajo skupnega prostora za zadrževanje pred poukom in po njem, za sestanke, proslave, ter za prikazovanje lastne ustvarjalnosti.

Neprimerni pogoji povzročajo pri dekletih nezadovoljstvo s šolo, ki jo obiskujejo, saj so v osnovnih šolah bili na-

vajeni boljših pogojev. Prihaja do tega, da se učenke ne identificirajo s srednjo šolo, ki jo obiskujejo. Le-ta pa je sestavni del vzgojnoizobraževalnega dela, ki omogoča boljše in trajnejše pomnenje vzgojnoizobraževalnih vsebin.

Ker je šola ustanova širšega družbenega pomena in je zato potrebna nenehna rast, bo

MARIJA ROGLIČ — predmetna učiteljica slovenskega jezika. Sprva je poučevala slovenski jezik na osnovni šoli, potem na Poklicni v Beti. Zdaj je v SŠTU zadolžena za izobraževanje odraslih. »Vse premalo je zanimanja za to vrsto izobraževanja,« pravi. »Ko človek konča šolo, bi moral sam nadalje skrbeti za svoje znanje, ki kaj hitro zastari, če ga ne obnavljamo z novimi spoznanji,« rada doda. Tovarišica Roglič je zadolžena tudi za knjižnico, ki smo jo uredili pred kratkim.

potrebno v prihodnje usmeriti vso pozornost reševanju prostorske stiske. Tega pa seveda ne bomo zmogli ne učitelji, ne učenci s svojimi željami, pač pa le ob razumevanju in pomoči DO Beti in skupščine občine Metlika ter vseh ostalih OZD, za katere šola izobražuje kadre.

Raduška Žepič

NEKAJ O PROIZVODNEM DELU

Tovarišica Zlata Kovačič, od kdaj ste organizatorica proizvodnega dela na SŠTU?

»To delo opravljam 2 leti in reči moram, da mi je pri srcu.«

V katere tovarne hodijo naše učenke na proizvodno delo?

»Učenke opravljajo PD v DO »BETI«, DO »KOMET«, DO »LABOD«, DO »NO-

VOTEKS«. V glavnem jih vsepovsod pohvalijo, kar nas močno veseli.«

Ali učenke dobro opravljajo delo, ki ga dobijo?

»V glavnem učenke opravljajo delo dobro. Z delom so zadovoljne. Delo pa opravljajo po programu, ki je določen za vsak letnik. Seveda pa bi se mnoge lahko še potrudile — bile še boljše!«

Ali učenke redno oddajajo dnevnik?

»Dnevnikov ne oddajajo redno. Zelo lepo bi pa bilo, če jih bi. Saj vemo zakaj.«

Dobite iz tovarne mogoče kakšne pripombe, da učenke ne opravljajo dobro dela?

»Pripomb na splošno ni. Verjetno pa je kakšna učenka, kateri delo ne gre dobro od rok. Potem se to počasi popravi in delo ji gre lažje. Zato smo pač v šoli, mar ne.«

Ali učenke drugega in tretjega letnika na proizvodnem delu tudi sedejo za stroje?

»Učenke šivajo tudi izdelke za tržišče, ker imajo že izkušnje iz praktičnega pouka, ki ga imajo v šoli dva dneva

ZVONE KAMBIČ — učitelj obrambe in zaščite.

Sicer je Zvone Kambič tudi predsednik sveta šole že dve mandatni obdobji: »Za šolo se vse premalo zanimajo takoimenovani zunanji faktorji. To se kaže tudi v njihovi slabi udeležbi na vseh dosedanjih sestankih sveta šole. Udeležujejo se jih v glavnem učitelji, učenci in starši. Sami pa smo nemočni,« rad večkrat pove. Zvone je zadovoljen tudi za pripravo obrambnih dni, ki so bili do sedaj vzorni in posnemanja vredni. Študira pa tudi na visoki šoli. Vsak čas bo diplomiral.

tedensko. To je seveda lepa potrditev.«

Katere tovarne plačajo učenkam proizvodno delo?

»Plačajo jim vse, razen DO Novoteks.«

Kakšen je približno znesek plačanega dela?

»Znesek je približno 3.000 din, to je zelo malo glede na opravljanje del in nalog. Morebiti bo v kratkem bolje.«

Ali imate občutek, da učenke na proizvodnem delu z veseljem delajo, ker vedo, da bodo dobile »plačilo«.

»Če jim je plačano, delajo z veseljem. Pa tudi, če nimajo plačano, ni njihovo delo manj ovrednoteno kot tistim, ki imajo plačano. Vse učenke opravljajo delo z veseljem, ker vedo, da bodo morale to delo opravljati tudi potem, ko končajo šolo. Mislim pa, da se najbolj iskreno veselijo znanja, ki ga dobijo v šolskih klopek.«

Hvala za odgovore in tudi v bodoče vam želimo veliko uspeha pri organizaciji proizvodnega dela.

Tončka Kralj, 1. a

ZLATA KOVAČIČ — učiteljica krojnega risanja in organizatorica proizvodnega dela. Tovarišica Kovačič je veliko pripomogla k temu, da je v naši šoli proizvodno delo vzorno organizirano. Dobro sodeluje z delovnimi organizacijami, v katerih opravljajo naše učenke proizvodno delo (Beti, Komet, Labod, Novoteks), redno obiskuje učenke, jim pomaga in svetuje. Njene priprave za delo v šoli bi bile lahko marsikomu za vzor. Tovarišica Zlata je s Hrvaškega, vendar se je v zelo kratkem času naučila slovenskega jezika.

1. b RAZRED Z RAZREDNIČARKO RADUŠKO ŽEPIČ — Dekleta v naši šoli dozorijo, veliko pa se tudi naučijo. Politika delovnih organizacij, da »pobirajo« delavce »s ceste«, doživi ob šoli popoln poraz.

SVET ŠOLE, SINDIKAT IN OO ZK

Samoupravna dejavnost na šoli je pomembna, saj je cilj usmerjenega izobraževanja, da zagotavlja izobraževanje za delo in samoupravljanje. Upravljanje srednje šole ureja zakon o usmerjenem izobraževanju, ustavna načela so enaka kot v OZD. Srednje šole imajo zato enake načine osebnega izjavljanja kot OZD (zbor de-

RADUŠKA ŽEPIČ — profeso-rica samoupravljanja s temelji marksizma. Rojena je v Dragatušu, to je njena prva zaposlitev. Raduška je diplomirala letos. Delno poučuje tudi v Srednji šoli družboslovne, naravoslovne in kovinarske usmeritve Edvard Kardelj v Črnomlju. Je tudi predsednica osnovne sindikalne organizacije na naši šoli. Njena najbolj vroča želja je, da bi dobila šola nove prostore.

lavcev, zbor učencev in referendum) in enake organe upravljanja.

Na šoli je manj kot 20 delavcev, zato so vsi zaposleni tudi člani sveta šole. Sestava in naloge le-tega so podrobneje opredeljene v statutu srednje šole. Predsednik sveta šole je že leta Zvone Kambič, pred njim pa je bila predsednica Marija Roglič. O delu in pomenu sveta šole je Zvone Kambič povedal naslednje:

»Svet šole sestavlja zbor izvajalcev (vsi zaposleni na šoli) in zbor uporabnikov (starši, učenci, DPO in DO, za katere šolamo). Svet šole se sestane približno šestkrat letno, žal pa se ga navadno udeležijo le delavci šole, učenci in le eden ali dva zunanja člana (iz DO in DPO).

Na svetu šole sprejememo vsako leto letni delovni načrt, na koncu leta pa delo analiziramo in ugotovimo realizacijo

plana. Svet šole sprejema samoupravne splošne akte (pravilnike...) na ravni šole in splošne akte v sodelovanju z DO Beti. Tudi prostorsko problematiko rešuje svet šole, s šolo v Črnomlju pa se dogovarja o sodelovanju.

V zadnjem času je svet šole zaživel, Zvone Kambič misli, da bi se dalo še marsikaj izboljšati, če bi na sestanke prihajali tudi zunanji člani sveta in pomagali pri reševanju problemov.

Na šoli imajo pomembno vlogo tudi DPO, saj s svojimi dejavnostmi oblikujejo samoupravljalno zavest delavcev šole in učencev.

Sindikata je najširša družbenopolitična organizacija delavskega razreda. Naloga sindikata je zagotavljati najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcije oblasti.

Predsednica OO sindikata na šoli je Raduška Žepič o delu sindikata na šoli je povedala:

»Delo OO sindikata na naši šoli je usklajeno s splošno funkcijo te družbenopolitične organizacije v naši družbi.

Ena od permanentnih nalog sindikata je ohranjanje, negovanje in razvijanje revolucionarnih tradicij ter prenašanje le-teh na mlade rodove. Ta naloga se v šoli povezuje z vzgojno-izobraževalnimi smotri pouka.

Pri svojem delu se sindikat na šoli tesno povezuje s sindikalno konferenco na ravni DO, pa tudi z občinskim svetom ZS Metlika. Preko prve rešujemo skupne probleme zaposlenih v DO Beti; recimo probleme delavskega standarda, dopustov, regresiranje letovanj, nakupe ozimnice pd. Preko občinskega sveta ZS pa se člani sindikata na šoli seznanjamo z delom in rezultati dela v ostalih OZD, sodelujemo pri akcijah le-tega. V tem obdobju poskušamo izpeljati akcijo za boj proti kajenju. Vključili smo se tudi v regijsko akcijo zbiranja finančnih sredstev za sodobne aparature v bolnici Novo mesto.

Ob tem lahko še povem, da velikokrat pomagamo socialno ogroženim ljudem — tako smo pred kratkim poslali paket oblačil v otroški dom v Mariboru, kjer živijo otroci brez staršev.

Sindikata na šoli se tesno povezuje z delom drugih organov in OZK. Povezovanje je še bolj intenzivno, ker gre za zelo majhen delovni kolektiv. Zaposleni na šoli sodelujemo pri vseh akcijah in se pri tem ne oziramo ali gre za akcije sindikata, ali katere druge DPO, oziroma organa. To se kaže tudi trenutno, ko na šoli pripravljamo praznovanje ob 20-letnici obstoja.

Okviri dela, ki jih zajema sindikat, so zelo široki, zato bi verjetno lahko še več naredili in marsikaj izboljšali. Sicer pa, ni stvari, ki se je ne bi dalo izboljšati.«

Marija Blažič, 2. b SŠTU

Marjetka Žele je o delu OZK na šoli povedala:

»Kot sekretarka osnovne organizacije Zveze komunistov v tozdu SŠTU — to funkcijo opravljam dve leti — sem v prvi vrsti zadolžena za idejnopolitično delo na naši šoli. Naloge in vloga Zveze komunistov so znane, kajti ZK je vodilna subjektivna sila v naši družbi in temu je podrejeno tudi delo vsake osnovne organizacije. Med učitelji na naši šoli je večina članov ZK, zato naše delo ne poteka samo na rednih sestankih OO ZK, marveč tudi pri vsakodnevnem srečevanju v zbornici, kjer beseda nanese na marsikatera aktualna vprašanja iz našega sprotnega dela, tako strokovnega kot tudi družbenopolitičnega. Določene aktualne naloge pa dobimo tudi iz občinskega komiteja ZKS Metlika. Seveda je dolžnost vsakega komunista, da tudi sam sproti spremlja poglavitna gibanja v naši družbi in se do njih opredeljuje tako kot se komunist mora. Prav tako bi se moral vsak član ZK sproti samoizobraževati, eno in drugo pa je v vsakdanjem življenju večkrat drugače. V hitrem življenjskem ritmu in spricho številnih službenih, družinskih in drugih obveznosti, nam za to večkrat zmanjka moči in časa. Kljub temu pa je v taki osnovni organizaciji, kot je naša, kjer so vsi člani dokaj izobraženi in razgledani, lažje

delati. Zato tudi ni potrebno, da imamo sestanke pogosto in se kot člani OO ZK sestajamo pač po potrebi, kot nam narekujejo aktualni dogodki in razmere. O svojem delu poročamo na občinski komite, kamor posredujemo tudi svoje predloge in pripombe. Če se naj samokritično dotaknem našega dela, moram priznati, da sprejetih sklepov in stališč vedno ne uresničujemo in se pri tem nič ne razlikujemo od večine osnovnih organizacij. Je pač tako, da je lažje sprejemati dobre sklepe, kot pa jih uresničevati. Tudi komunisti smo le ljudje s človeškimi slabostmi.«

Na vprašanje, če je zadovoljna s svojim delom, je odgovorila:

»Če je človek na kateremkoli področju zadovoljen s svojim delom, v najboljšem primeru ostaja na isti ravni, še

MARJETKA ŽELE — učiteljica strokovno teoretičnih predmetov. Osem let je bila zaposlena v delovni organizaciji Komet kot modelarka. V šoli je pričela delati v šolskem letu 1980/81. Študira ob delu, in sicer na Tehniški fakulteti v Mariboru, na oddelku tekstilna tehnologija.

raje pa nazaduje. Zato tudi jaz s svojim delom nisem povsem zadovoljna. Včasih je razlog za nezadovoljstvo povsem osebno, včasih pa je zunaj mene. Kakorkoli že: mislim, da bi tudi naša osnovna organizacija lahko delala še bolje in bolj zavzeto.«

Mihaela in Marija Blažič, 2.b

»NEKATERIM JE VŠEČ, DRUGIM NE!«

Franci Fortun, vi ste že 3 leta organizator kulturnih dni na SSTU, torej na naši šoli. Kaj vse obsega delo organizatorja kulturnih dni in koliko je teh dni v enem šolskem letu?

»Kulturnih dni je pet. Skrajšani programi naj bi imeli manj kulturnih dnevov. Naloga kulturnih dni naj bi bila v skladu z učnim načrtom. Tako učno snov pri pouku dopolnimo in razširimo. Čim več pobud naj bi bilo s strani dijakov, teh pa žal ni. Zato imam s tem slabe izkušnje. Kulturne dneve bi naj vodil slavist, obravani pa naj bi bili slavistično in ume-tniško, to je moja želja.«

Nam lahko podate vsebino kulturnih dni za zadnja tri šolska leta?

»Začel bom kar z zadnjim kulturnim dnevom. Zadnji kulturni dan je bil pregled ustvarjanja dijakov naše šole, obogaten z udeležbo povabljenih (pisatelj) in pregled kulturne-

ga dogajanja na osnovnih šolah metliške občine in prispevkov dijakov SŠ Črnomelj, istočasno pa naj bi bil delež dijakov čim večji.

1. Kulturni dan (literarna ekskurzija) — Ljubljana 1. letnik, 2. kulturni dan pripravi Zavod za šolstvo v Cankarjevem domu, kot gledališko, filmsko ali glasbeno uro, 3. kulturni dan teče čez celo leto, letos je bil poudarek na potopisih ob diapozitivih. Ta kulturni dan je grajen ciklično, 4. kulturni dan: ogled dramskega dela (v Ljubljani) Drama MG, Opera, Mladinsko gledališče.

Delo je obsežno, vam kdo pomaga?

»Veliko mi pomagata Biserka Mirtič in Toni Gašperič. Sodelujemo pa tudi z Belokranjskim muzejem in likovno galerijo v Metliki.

Sodelujete pri organizaciji kulturnih dni s SŠ Edvarda

Kardelja v Črnomlju? Kako? Zakaj ne več?

»S Črnomljem sodelujemo tako, da jim ponudimo svoje predstave, njihovi dijaki pa nam prikažejo svojo kulturno bero. Seveda, pa bi bilo tega sodelovanja tudi več. In tudi dijaki bi lahko bolj sodelovali s svojimi predlogi.«

Kako sprejemajo naše učenke vsebino kulturnih dni in kako se na kulturnih dnevih obnašajo? Imajo kakšne pripombe, pomisleke?

»Nekaterim dijakom je to všeč, drugim manj.«

Vaši načrti za prihodnje šolsko leto?

»Moji načrti, moja želja je, da bi vodil kulturne dneve slavist. Raje bi organiziral naravoslovne dneve, saj to je moje področje.«

Naslednje šolsko leto bomo dali večji poudarek kulturi okolja — ekologiji. Želim si, da bi bil na tej šoli kakšen

FRANCE FORTUN profesor geografije. Poleg tega, da uči pri nas, se vdiinja tudi v Srednji šoli družboslovne, naravoslovne in kovinarske usmeritve Edvard Kardelj v Črnomlju. France Fortun je soavtor učbenika za zemljepis v šestem razredu, pred časom pa se je ukvarjal tudi z likovno dejavnostjo. Skupaj z učenci večkrat pripravi ekskurzije, ki so povezane s spoznavanjem naše domovine, rad pa poudarja tudi čisto okolje. France Fortun, prijatelji in znanci ga kličejo tudi Funf, je doma iz Črnomlja, stanuje pa v Podzemlju.

1. c RAZRED S TOVARIŠICAMA — V naši šoli imamo tri programe: skrajšanega, tekstilni konfektor I in tekstilni konfektor II. Skrajšani program traja leto in pol, za naziv tekstilni konfektor I je treba hoditi v šoli dve šolski leti, za tekstilni konfektor II pa tri. Največ je zanimanja za slednji program, vendar se lahko vanj vpišejo le učenci z boljšim učnim uspehom prvo leto šolanja.

prostor, prostor, v katerem bi z učenkami pripravljali različne razstave, na panojih pripravili stenčase, obesili zemljevide Bele krajine z naznačenimi kraji iz katerih prihajajo naše učenke.«

Učenke se vam zahvaljujemo za izčrpne odgovore in hkrati vam želimo povedati, da smo vam hvaležne za vaše delo, kajti z vsebino in izvedbo kulturnih dni smo vse učenke zadovoljne!

Anica Žlogar in
Suzana Gorjanc, 3.

KAKŠNO MNENJE IMATE O ŠOLI?

KAKŠNO MNENJE IMATE O ŠOLI?

STANE DRAŽUMERIČ — učitelj kemije in biologije. Ta dva predmeta poučuje v Srednji šoli takstilne usmeritve pet let, zadolžen pa je tudi za organizacijo naravoslovnih dni. Doma je iz Dragatuša, živi pa v Črnomlju. Tovariš Dražumerič študira ob delu in bo vsak čas končal visoko šolo.

BISERKA MIRTič: O dekletih izredno lepo. Učenke so zelo delovne, vendar potrebujejo vzpodbudo in mentorstvo.

Prostori za pouk so premajhni, neurejeni, velikokrat umazani...

Zelo pogrešam tudi kabine.

Učitelji kot učitelji, v vseh pogledih »neoporečnejši.«

ZLATA KOVAČIČ: »Menim, da je veliko izostajanja od pouka in nezainteresiranosti do šolskega dela. Komu to škodi, vemo.«

MARJETKA ŽELE: »Prostori v šoli bi lahko bili malo lepši, vendar to zaradi denarnih stisk ni izvedljivo. Mislim, da so učilnice kar »vredne« in pouk v njih poteka dokaj normalno. Prilagoditi se moram razmeram. Učenke imajo do šole in do učiteljev pravičen in primeren odnos.«

ANTON ŽLOGAR: »Imam najlepše in najboljše mnenje o naši šoli. Na šoli bi bilo vsekakor treba še kaj popraviti. S tem, ko sodelujemo s Črnomljem, nimamo prostorskih stisk.

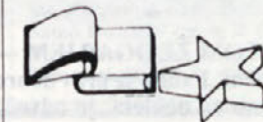
Odnosi učitelji — učenci so zelo dobri.«

ZVONE KAMBIČ: »Ljudje govorijo o šoli tako, kot slišijo od učenk, ki jo obiskujejo. Za šolo je velik napredek, da imajo skoraj vsi učitelji ustrezno izobrazbo, kar pred leti ni bilo.

S tem, ko sodelujemo s SŠ v Črnomlju, je velika prednost, saj imamo na šoli več prostora. Velik napredek za šolo bi bil v tem, da bi bila redna tehniška

MARJETKA SEVER — učiteljica praktičnega pouka. Severjeva je učila sedem let strokovno teoretične predmete, zdaj pa se ukvarja tri leta s praktičnim poukom. Tovarišica Marjetka je končala srednjo tehnično tekstilno šolo, izobraževanje ob delu. Ob uvedbi usmerjenega izobraževanja je bila zadolžena tudi za proizvodno delo.

šola, ki jo tako učitelji kot učenci pogrešamo.

Če bi imeli tehniško šolo, bi se na SŠTU vpisale tudi učenke s prav dobrim ali odličnim uspehom. Teh je sedaj zelo malo ali celo nič. Velika prednost za učenke je, da skoraj vse po zaključnem šolanju dobijo zaposlitev.

Prostori niti niso važni, važno je, da imajo učenke željo in namen, da se čim več naučijo.«

Odnosi med učitelji in učenci so na dovolj visoki ravni. V celoti naša šola ni nič slabša od drugih šol. V »nekaterih pogledih imamo prednost, v drugih pa nekoliko zaostajamo.«

TOV. TURK, TOV. KOČEVAR in **TOV. SEVER:** Ne morejo dati odgovora, ker menijo, da je vprašanje preveč obširno in tu-

BORIS ŠIKONJA — profesor telesne vzgoje (učí tudi zdravstveno vzgojo). Tovariš Šikonja pripravlja na naši šoli športne dneve. Letos smo jih imeli tudi v Črnomlju, saj sodelujemo s Srednjo šolo družboslovne, naravoslovne in kovinarske usmeritve Edvard Kardelj. »Pogoji dela so zelo težki. Šola nima telovadnice, do osnovnošolske pa je zelo daleč. Urediti bi bilo treba igrišče, ki je v obupnem stanju,« pravi Šikonja.

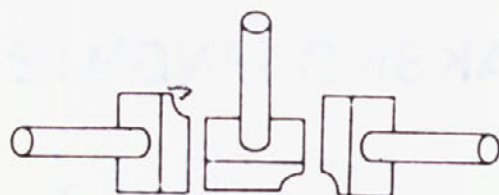
BOŽA TURK — učiteljica praktičnega pouka. To delo opravlja že dvanajst let. Srednjo šolo je končala v Beti, študirala je ob delu, kar ni bilo lahko. Ob njej zapišimo to, da naredijo učenke pri praktičnem pouku marsikaj: poleg rednega učnega programa šivajo transparente, zastave za Vinsko vigred, pajace za otroški vrtec, živali za spreved dedka Mraza, puloverje za socialno šibke po Sloveniji in tako naprej in tako dalje. Pri praktičnem pouku se nauče učenke vse tisto, kar pozneje potrebujejo v proizvodnji.

di o vsem se je že dovolj govorilo.

FRANCI FORTUN: »To, da ima mesto Metlika svojo srednjo šolo, je nujno. Šola je prerasla njene prostorske zmožnosti in bi morala Metlika kot mesto in kot občina skupaj s tovarno BETI razmišljati o tem, da bi šola dobila boljše, večje, sodobnejše prostore in kabine za pouk in praktični pouk.

(nadaljevanje na 14. st.)

KAKŠNO MNENJE IMATE O ŠOLI?

(nadaljevanje s 13. st.)

Ker je ogromno vozačev in ker se pouk istočasno odvija v Črnomlju, kjer uči tudi veliko naših učiteljev, je tehnično nemogoče, da bi imeli bolj razvito izvenšolsko dejavnost. V glavnem obiskujejo našo šolo dekleta in zaradi tega so razvite le nekatere dejavnosti.

Je pa res, da se je zadnje leto stanje v veliki meri obrnilo na boljše in moja želja je, in tudi želja dijakov, da bi v Metliki dobili končno boljše prostore ali pa te obstoječe razširili, posodobili in zgradili nekaj novih učilnic, kabinetov in manjših večnamenskih prostorov. Dolgoročno pa si želim, da bi imela šola tudi redno V. stopnjo izobraževanja.

Stane Dražumerič: »Kadar govorimo o naši šoli, so mnjenja različna. Vsekakor ni idealna. Manjkajo nam kabineti, nimamo telovadnice, imamo neurejeno igrišče...

Če že primerjamo našo šolo z ostalimi, razmislimo še o tem, kak napredek je dosegla naša šola.

1. Imeli smo štiri učilnice in zbornico, v katero smo hodili izmenoma, »ker vsi obenem nismo stali noter«... vendar, šola je bila, pouk je tekkel, delali smo pa tako, kot so nam to razmere narekovale.

2. Pred petimi leti ni imel nobeden učitelj splošno izobraževalnih predmetov ustrezne izobrazbe, danes je nimamo še samo trije od 15 zaposlenih.

Torej, naša šola gre naprej po svoji poti razvoja in upam, da bomo čez pet ali deset let, tako kot danes gledamo nazaj, z zadovoljstvom ugotovili, da nam ne manjkajo kabineti, telovadnica... pa vseeno bomo imeli pripombe, nergali bomo, jezili se bomo...

BORIS ŠIKONJA: »Metlika kot mesto in kot občina mora imeti srednjo šolo, vendar pa bi morali šolo jemati bolj resno, tako DPO Metlika kot DO. Zastarelost prostorov in prostorska stiska pa povzročata nezadovoljstvo tako med učenci kot med učitelji.

Problemi v šoli in izven nje se prepočasi rešujejo, vendar upam, da se bo v bližnji prihodnosti vse uredilo.

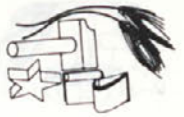
N. K.

TRETJI RAZRED — Po uspehu je tretji razred najboljši na šoli v šolskem letu 1985/86. Dekleta se bodo po končanem šolanju zaposlila, nekaj pa se jih bo odločilo tudi za nadaljnje šolanje, ki ga lahko nadaljujejo v Kranju, seveda ko opravijo potrebne diferencialne izpite.

2. b RAZRED Z RAZREDNIKOM TONETOM ŽLOGARJEM — Za Srednjo tekstilno šolo se ne prijavijo le dekleta, najde se tudi kje kakšen fant. Fantje se prav dobro vključijo v delo šole in pozneje v poklic. Predsodek, da je šiviljski poklic samo za dekleta, je odveč.

TAKO VIDIM ŠOLO JAZ

Že med osnovno šolo sem se spraševala, kam naj grem naprej v srednjo šolo. Govorila sem o raznih šolah, na tekstilno šolo pa sploh nisem pomislila, saj me v ta poklic ni vleklo. Že na začetku osmega razreda pa sem se odločila, da grem na tekstilno šolo, saj sem poznala, vsaj približno, kakšen je ta poklic. Vendar se je bilo težko vpisati na to šolo, saj mi ni mogel nihče povedati, da v Beli krajini obstoja kakšna tekstilna šola. S tem se je tudi pokazalo, da ima šola bolj slabo razvito propagando.

Ko sem prvič prišla na šolo, si je sploh nisem tako predstavljala. Sprva sem mislila, da je ta šola veliko večja in bolj opazna, in ko stopiš mimo vratarja, imaš občutek, kot da greš v službo in ne v šolo. Res je to tudi dobro, da šola stoji zraven tovarne, saj si lahko vsak trenutek ogledamo celo proizvodnjo ali samo določeni postopek. To je tudi dobro za nas same, ker tako lahko lažje dojemamo samo snov, ki zajema proizvodno delo. Lahko pa tudi rečem, da bi naša šola lahko imela več prostorov, saj moramo sedaj hoditi v šolo tudi v Črnomelj, kar pa nam ni nič všeč. Vsi tudi negodujemo nad tem, da se moramo vsako

uro seliti iz učilnice v učilnico, kar pa gre po našem ozkem hodniku težko, saj se dostikrat »zagozdimo«. Naša šola je že na zunaj pusta, zato pa bi lahko vsaj notranjost lepo uredili, kar pa ne gre vse po načrtu, ki smo si ga zastavili na mladinski konferenci. Tovariši so naročili panoje, vendar jih na stenah še sedaj ni, zato so stene našega hodnika hladne in odbijajoče. Razredi so v notranjosti še kar urejeni, le v določenih razredih so se tla napihnila, tako da se ob vstopu v razred lahko kmalu znajdeš na nosu, seveda, če ne vstopiš previdno.

Letos smo doživeli in občutili jesensko deževje, saj nam je teklo za vrat. Vodo smo stregle s plastičnimi zabožki, ki so namenjeni praktičnemu pouku. Omeniti moram tudi to, da je naša šola bolj nečista kot čista. Vsakič, ko se po končanem pouku vrneš domov, in si sezuješ čevlje, imaš nogavice čisto sive od prahu, ki se nabira po tleh. Velikokrat se tudi norčujemo, da potrebujemo za v WC ribiške škornje, saj je v stranišču ogromno odvečne vode, ki priteče iz straniščnih školjk. Te so počene voda pa včasih priteče tudi iz kotličkov. Povem lahko tudi, da bi lahko popravili vrvice, ki so

potrebne, da lahko splakneš školjko.

Pritožim pa se lahko tudi čez nas same. Lepimo »žvečilne« pod klopi in ko sežeš pod klop, te spreleti gnus, saj zati-paš samo že »prežvečene zvečilne.« Naj omenim še to, da bi pri praktičnem pouku lahko malo bolj skrbeli za šivalne stroje, posebno pa bi bilo dobro, če bi imeli svojega mehanika, saj se skoraj zmeraj pokvari kakšen šivalni stroj. Lahko pa pohvalim tovarišice pri praktičnem pouku, saj vse te prepreke in zagozde pogumno prenašajo in nas dobro učijo šivanja.

Na šoli imamo tudi kulturne, športne in naravoslovne dneve, kar tudi štejem v dobro šole, saj nas sproti seznanja z dogodki na kulturnem in drugih področjih. Na kulturnih dnevih me najbolj moti to, da nam vsi učitelji trobijo, da ne smemo manjkati. Grozijo nam tudi z ukori, jaz pa pravim, da bi mi kot učenci te šole lahko tudi tovarišem dali ukore. Ko se ozreš po dvorani, ugotoviš, da sta v dvorani ostala le tovariša, ki sta vse to organizirala in vse pripravila. Menim tudi, da so nam tovariši glede tega slab vzgled, saj niso nikoli vsi na kakšni predstavi.

Upam, da se bodo tovariši v

bodoče še bolj zavzeli za šolo in da bodo tudi učenci vse boljše in ne vse slabši.

Tanja Mežnaršič, 2. b. SŠTU

DOBRE IN SLABE STRANI

Hodim v srednjo šolo tekstilne usmeritve v Metliko. Za to šolo sem se odločila zato, ker ni preveč oddaljena od mojega domačega kraja. Pa tudi poklic tekstilnega konfektionarja me zanima. V šolo se vozim z avtobusom. Seveda se moram zjutraj zelo zgodaj vsitati, že ob petih. Tako hodim lahko vsak dan domov in mi ni treba stanovati v internatu. Na tej šoli sem že drugo leto in jo že dobro poznam. Poznam njene dobre in slabe lastnosti.

Letos ima naša šola 20-letnico obstoja.

Šola je v bližini tovarne »Beti«, kar je dobro, ker si lahko v celoti ogledamo proizvodno in proces šivanja v njej. Tako smo se učili pri tekstilno konfekcijski tehnologiji o šivalnici in smo si potem lahko ogledali šivalnico. Učitelji razlagajo dobro in če kaj ne razumemo, so nam pripravljene ponovno razložiti, torej to ni vzrok za večkrat slabe ocene. To šolanje ne traja dolgo in imamo po šolanju zagotovljeno službo.

Kakor dobre lastnosti ima šola tudi kar precej slabih lastnosti. Zjutraj, ko prideš v šolo, se moraš drenjati v pretesni garderobi in se le s težavo sezuješ in slečeš. V začetku šolskega leta so se pojavile tavnine in to se je moralo končati z obiskom milice. Zelo me moti hodnik, ki je pretesen. Sedaj, ko so uvedli kabinetni pouk in se selimo iz razreda v razred, nastane na hodniku taka gnječ, da se s težavo »prerineš« do razreda. Toplo malico imamo v DO »BETI«, vendar so bloki tako dragi, da naša štipendija ne zadošča za mesečno vozovnico in bloke za malico.

Na naši šoli pogrešamo čistočo. Res pa je, da smo zato tudi sami krivi. Ko zapustimo razred, ležijo pod klopmi in po razredu papirčki, ki so ostali od mrzle malice. Šola je premajhna za vse učence, zato

HUMORESKA

KDAJ UČITI?

Naša tršica Ančka se mi smili tja do nožnega palca. Komaj sede za mizo, že nekdo potrka na vrata. Navadno je to tovariš ravnatelj ali pa namestnik njegov. Slednji včasih kar vdre v razred brez trkanja in pozdrava, potem pa zahteva od naše tršice Ančke podatke, koliko se nas vozi v šolo z vlakom, koliko s šolskim kombijem, koliko s kolesom, kdo od nas hodi k malici, kdo h kosilu, kdo je bil cepljen zoper črne kože in kdo ne, drugo uro spet anketni listi o tem, kdo ima oba starša in kdo samo očeta ali mamico in kdo stanuje pri rejnikih.

»Do dvanajstih mi boste morali oddati poročilo o številčnem stanju v razredu, o spolu učencev, o teži, vidu, sluhu, o prebolelih otroških boleznih pa še to in ono,« reče jezen in s kupom papirjev oddrvi v svojo pisarno, a se kmalu spet privleče v razred: »Da, ugotovil sem, da nimam samo še vaših

podatkov o lanskoletnem uspehu učencev. Potrebujem jih do enajstih.« Tovarišica Ančka gleda v strop, toda to nič ne pomaga. Še ne izpuhti vonj po njegovih nogavicah, ko se vrata spet odpro. »Matičnih listov tudi še niste izpolnili, kajne?« Tresk in ni ga več. Nato pride tovariš ravnatelj: »Kolegica, oprostite, da motim pouk, toda zaključnih spričeval mi še niste oddali.« In zapre vrata za seboj. Tečaji vrat spet zaškripljejo in v razred pridri ravnateljev namestnik, majhen, debelusen tečež. »Tovarišica, upam, da imate podrobni učni načrt izdelan. Hudo bi bilo, če ga ne bi imeli. Saj veste, kakšen je tovariš svetovalec.« In izpuhti za pet minut, ko spet prinese svoj vonj v razred.

»Da ne boste pozabili oddati seznama učencev, ki bodo šli na ekskurzijo. Samo štirinajst dni je še do odhoda.« Tovarišica Ančka je napisala na tablo Samostalnik, ki se vrata spet odpro.

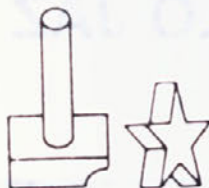

»Ste povprašali učence, kdo med njimi se bo naročil na mladinski tisk?«

To zatuli s praga in teče v drug razred. Kmalu se spet pojavi pri nas. »Draga kolegica, izvolite mi prinesiti seznam učencev za udeleževanje v svobodnih dejavnostih. Menda niste pozabili, da imamo štiriindvajset krožkov.« Njegov glas je zafkljiv, tršica Ančka zelena, nam pa je všeč, da se lahko zabavamo po svoje, ravnateljev namestnik pa je spet v razredu. »Popoldne bomo čistili okolico šole. Potrebujem seznam prostovoljcev.« Podobno se dogaja skoro vsak dan, le kadar pride tovariš svetovalec je drugače. Ta pere tršici Ančki možgane, z vprašanji, zakaj ni v celoti predelala s podrobnim učnim načrtom zapisane snovi.

TONI GAŠPERIČ,
IZ KNJIGE HUMORESKE

(nadaljevanje na 16. st.)

TAKO VIDIM ŠOLO JAZ

(nadaljevanje s 15. st.)

imamo pouk v Črnomlju na družboslovni in kovinarski šoli Edvarda Kardelja. Tam imamo fiziko, biologijo, kemijo in telovadnico, ker imajo primerne kabinete za te predmete. Učenke se bi lepše počutile, če bi lahko med odmorom poslušale glasbo in bi nam ozvočenje služilo za razna obvestila. V šolo se učenke vozimo iz raznih krajev Slovenije, zato ne moremo imeti krožkov.

Imamo lepo urejeno praktično delavnico, vendar se mi zdi, da primanjkuje strojev in tako ne moremo izdelkov hitro narediti. Dobro organizirano je proizvodno delo. Pri nekaterih predmetih preverjanje znanja ni sprotno in zato se nabere snovi. Pišemo pa pred konferenco, ko je veliko kontrolnih nalog iz drugih predmetov.

Učenka 3. letnika

MISLI O NAŠI ŠOLI

2. septembra sem prvič oz. drugič prestopila prag srednje tekstilne šole v Metliki. Na prvi pogled se mi je zdela šola nekam pusta, majhna. Na šolo

sem se sčasoma privadila. Ob začetku leta ni bilo nobenih kulturnih prireditev in krožkov. Tudi to se je potem uredilo. Začelo je izhajati tudi šolsko glasilo Zvita nit. Učenke smo ga z veseljem brale, saj je bilo v njem tudi naše delo. Vendar v glasilu je preveč ljubezenskih zgodb, zdi se mi, da zaradi tega, ker v glasilo pišejo predvsem dekleta.

Glasilo bi moralo izhajati bolj pogosto. Na šoli imajo tudi našega ravnatelja Tonija Gašperiča, znanega humorista. Tudi on bi lahko sodeloval pri Zviti niti, da bi bila bolj pestra. No, saj Zvita nit ni vse na naši šoli! Imamo tudi razne kulturne dejavnosti. Večkrat si ogledamo diapozitive, ki so zelo priljubljeni pri učenkah. Pravo nasprotje pa so »VE-SNA« filmi. Učenke se zgražajo nad njimi. Morali bi biti boljši.

V šoli bi bilo seveda bolj prijetno, če bi med odmori igrala glasba, vendar žal to ni mogoče, ker ni ozvočitve. Prav tako tudi ni telovadnice in učilnic za fiziko in kemijo. Posledica tega pa je, da moramo vsak torek in četrtek hoditi na Center srednjih šol Edvarda Kardelja v Črnomlju.

Tam pa zopet nastanejo problemi. Nastopi tisto na-

sprotje med družboslovci in nami. Sprva so nas gledali postrani, imeli za manjvredne, se smejali, češ, to so pa tiste iz Beti. Jaz si ne morem razložiti, zakaj tako. Raje bi ostali v Metliki in tako ne bi vedeli oni za nas in mi za njih.

Maja Šentjunc, 1. a

LITERARNA EKSKURZIJA

28. aprila smo se učenke in učenci iz drugega a in b ter tretjega letnika odpeljali v Krško na literarno ekskurzijo.

Najprej smo se ustavili pri spomeniku Janeza Vajkarda Valvazorja, ki stoji ob hiši, ki je bila njegova last, in v njej sedaj urejajo njegovo spominsko sobo. J. V. Valvazor je v svojem zgodovinsko-zemljepisnem delu Slava vojvodine Kranjske, podal izčrpen popis naših pokrajin, naravnih in zgodovinskih znamenitosti ter značilnosti slovenske ljudske kulture. To znamenito delo krasi 533 bakrorezov, ki so jih izdelali na gradu Bogenšperk pri Litiji, kjer je ta pisatelj uredil tudi veliko knjižnico. V Krškem smo spoznali še knjižnico, ki nosi ime J. V. Valvazorja.

Ustavili smo se tudi v krškem kapucinskem samos-

tanu, kjer smo si ogledali razstavo likovnih umetnin in starih vezenin ter knjižnico literarnih del pisateljev protireformacije in baroka. Kapucin, pater Metod, nam je povedal nekaj o preteklosti te knjižnice, med drugim tudi to, da so Nemci med NOB vse knjige zmetali na dvorišče, da bi jih zažgali... in vsi, ki cenimo to narodno bogastvo, smo lahko veseli, da jim je dež prekrizal načrt in da so knjige slovenska dekleta in fantje poskrili po podstrešjih in kletih. Kljub starosti so knjige dobro ohranjene, zanimive niso le Slovincem, saj si jih ogledujejo in jih cenijo tudi tujci. Dve knjigi nosita celo oznako inkunabuli, ena od teh je izšla že leta 1502.

Krško je tudi rojstni kraj slovenskega protestanta Jurija Dalmatina, ki je leta 1584 v Nemčiji izdal prevod celotnega svetega pisma z naslovom: Biblija, vendar izvod Dalmatinove Biblije hranijo v Brežicah.

Iz Krškega smo se odpeljali v Čatež in si ogledali rastlinjak, od tam pa smo odšli v Kostanjevico, kjer smo si ogledali grad in Jakčevo galerijo. Vsem je verjetno ostala v spominu tudi OŠ v Kostanjevici. Vsem osnovnošolcem lahko želimo tako idealno šolo.

Literarna ekskurzija nas je obogatila, saj smo si ogledali veliko likovnih umetnin znanih slikarjev (Jožeta Gorjanca, Božidarja Jakca...), spomenik J. V. Valvazorja, knjižnico starih knjig, čateški rastlinjak in drugo.

Marija Blažič, 2. b SŠTU

HUMORESKA

VARČNOST RAVNATELJA KREDNIKA

Našega tovariša ravnatelja Krednika je obsedla zadnje čase varčevalna mrzlica. Ne varčujemo samo z elektriko, kurjavo in vodo, ampak tudi s tarčami. Da, prav ste prebrali: s tarčami. Na nedavnem obrambnem dnevu je dobil po betici vsak, ki je z izstrelkom iz zračne puške zadel tarčo, četudi je bil to cilj. »Če bomo delali tako, bomo spravili šolo na boben.« je tulil tovariš ravnatelj Krednik in je grdo gledal našega telovadnega učitelja, ki nima predpisane izobrazbe, a nas uči poleg telesne vzgoje še obrambo in zaščito.

Nekaj se govori, da bo dobil taisti učitelj vsak čas nogo, se pravi, da bo moral s trebuhom za kruhom. Na naši šoli je dvanajst let, mularija ga ima rada, veliko se ukvarja z nami: vodi deset krožkov, z nami hodi na tekmovanja. V šoli je od jutra do večera. Je

pa že večkrat rekla tršica Ančka, da nima papirjev in da takšni ljudje nimajo v sodobni šoli kaj iskati. Povedala nam je, da je naš telovadelec »faliran« študent, kar se nam je zdelo od začetka nekaj groznega, potem pa nič več. Mojca se že zdaj cmeri ob misli, da nas bo učil jeseni telovadbo kakšen zaguljen tip z diplomom v okviru, ravnatelj Krednik pa govori o razpisih.

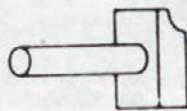
»V Prosvetnem delavcu morajo majka razpisati vsa neustrezno zasedena delovna mesta. Na prvem mestu dela in naloge učitelja telesne vzgoje.« Poznam ga, Krednika, ravnatelja našega, varčevalca šolskega, poznam ga, učiteljsko dušico, ki nam dovoli dati pri malici samo najdrobnejša jabolka. Vem, kaj bo storil.

Z rokami, uprtimi v boke, se bo postavil pred našega telovadnega učitelja

in ga vprašal: »Koliko ste pa visoki?« »Meter dvainsedemdeset.« »Koliko pa tehtate?« »Devetinšestdeset.« »Katero številko trenirke pa nosite?« »Šestinštirideset.« »In katero številko copat imate?« »Dvainštirideset.«

In potem bo pisalo v Prosvetnem delavcu, da išče naša šola telovadnega učitelja, ki mora izpolnjevati poleg visoke izobrazbe še naslednje pogoje: nositi mora trenirko številka šestinštirideset, prav pa mu morajo biti tudi copate številka dvainštirideset. To pa zato, ker kupuje opremo telovadnim učiteljem šola, trenirka in copate, ki jih nosi sedanji naš telovadelec, pa še niso za v staro šaro.

TONI GAŠPERIČ, IZ KNJIGE
LJUDJE Z ZAŠČITENIMI
HRBTI

LITERARNI IN LIKOVNI NATEČAJ

Ob 20-letnici šole smo se na naš šoli odločili, da bomo razpisali literarni in likovni natečaj na naslov Tekstilni delavec. Obvestilo o natečaju smo poslali na vse srednje in osnovne šole Dolenjske.

Na natečaj se vse šole niso odzvale, vendar je literarna komisija, ki so jo sestavljali: pisatelj Radko Polič, Ivana Radovič, prof. Mira Kure, prof. Biserka Mirtič in ing. Branka Kusič izbrala kot najboljše naslednje prispevke, ki smo jih razdelili v več skupin:

Med nižjimi razredi osnovnih šol smo izbrali spis Gorana Cigiča, 3. a razreda OŠ Metlika. Mnogo je bilo spisov iz OŠ s prilagojenim programom Ane Gole iz Ševnice in komisija se je odločila za naslednje tri »avtorje«: Dragico Kozole, 6. razred, Jožeta Kozinca, 7. razred in Silvo Teraž, 8. razred.

Med višjimi osnovnošolskimi razredi so bili najboljši literarni prispevki Nađe Podrebarac, 7. a razreda OŠ Metlika, Betke Šimc in Mateje Udovč, 8. b razreda OŠ Janez Trdina Stopiče in Darčka Avguščina, 8. a razreda OŠ Metlika.

Prispevke iz srednjih šol so na nagradni natečaj prispevala samo dekleta iz SŠTU, Metlika. Najboljši je bil spis Marije Blažič, 2. b razreda, drugo mesto smo določili intervjuju Zdenke Bajuk, 2. a razreda in tretje spisu Renate Kralj, 1. a razreda.

Na šolo je prispelo tudi veliko likovnih izdelkov. Najboljše tri je likovna komisija izbrala v ponedeljek, 9. 6. 1986. Vsi si jih bomo lahko ogledali na razstavi, ki smo jo pripravili na šoli. Najboljše literarne prispevke pa si preberite v tej številki Zvite niti.

Biserka Mirtič

BISERKA MIRTIC — profesorica slovenskega jezika. Tovarjšica Mirtič je med učenkami zelo priljubljena zaradi svojega topllega odnosa do njih. Je tudi mentorica Zvite niti, vodi recitatorski in dramski krožek. Zadolžena je tudi za pripravo kulturnih dni (skupaj s Francom Fortunom).

TEKSTILNA DELAVKA

Osem ur traja delovni dan in takrat je treba »pljuniti« v dlan.

V tovarni stroji nenehno brnijo, da te kar ušesa zabolijo.

Vse to pa delavka potrpi in tiho dela za tri.

Pride v tovarno, sede za stroj, in nihče se ne zmeni za njen obstoj.

Mlajše delavke vzdihujejo in se pretegujejo,

sama pa je tiho,

čeprav tudi njo roke bolijo.

Šiva, kar se da hitro,

kajti do norme ji manjka veliko.

Ampak človek mora delati znati,

če hoče karkoli v življenju postati.

Ko pa pride iz službe domov, ve, da njen delovni dan ni še gotov.

Doma mora skuhati kosilo, dokler na vratih ne bo pozvonilo.

Prišel bo mož in njuna otroka dva

in jed, ki jo kuha, bo kmalu pošla.

Nato bo treba pomiti posodo in pomagati napisati otrokoma nalogo.

Še kup drugih opravil ima, preden spat bo šla.

Ve, da se bo jutri to vse ponovilo.

In kaj ji ostane še za razvedrilo? (Nič.)

Nada Podrebarac, 7. a
OŠ Metlika

TEKSTILNI DELAVEC

Sprehajam se po šivalnici, ženske šivajo, stroji brnijo, prah v zraku, krpe po tleh...

Trudijo se, potne kapljice stojijo na čelu... ko pokukam v naslednjo sobo, vidim tri ženske, kako preizkušajo barve in jih zlivajo drugo v drugo...

Epruvete, steklene bučke...

Barve se jim odražajo v očeh, oči so uprte v epruvete. Če se poskus posreči, je veselje, če ne, se še z večjo zagnanostjo lotijo dela...

Doma jih čakajo umazani in lačni otroci, mož, pomivanje, kuhanje, likanje, pranje...

(nadaljevanje na 18. st.)

2. a RAZRED Z RAZREDNIČARKO ZLATO KOVAČIČ — Mladost prinaša v delovno organizacijo Beti, Srednja šola tekstilne usmeritve je njen TOZD, svežino, razgibanost, nove zamisli. Tudi Metlika je živahnejša prav zaradi učenk naše šole, saj so prisotne pri marsikateri prireditvi, proslavi. Pa sploh: kjer je mladost, je lepota, kjer je lepota, je dobro počutje. Šola mora delati še dolgo, razmišljati je treba o njenem razvoju in napredku.

LITERARNI IN LIKOVNI NATEČAJ

(nadaljevanje s 17. str.)

Osem ur trdega dela, za za-
služek in preživetje.

Nezadovoljstvo zaradi pre-
majhnih osebnih dohodkov.

Darko Avguštin, 8. a
OŠ Metlika

VIDEL SEM MAMO OB ST-
ROJU

Bili smo v Beti. Videl sem, kje
delata mama in oče.

Oče pripravlja barve v bar-
varni.

Mama dela ob stroju, ki suši
in lika blago. To je velik stroj.
Blago je prepeljano med valji.
Mama pazi, da ne pride do na-
pake pri likanju. Če opazi na-
pako, ustavi stroj in popravi
blago. Ob stroju je zelo vroče in
veliko vlage je v zraku.

Zdaj jo razumem, zakaj reče,
ko pride iz službe: »Tako sem
utrujena!«

Sklenil sem, da ji bom doma
več pomagal pri delu.

Goran Cigič, 3. a razred
OŠ Metlika

NA UČNI PRAKSI V TEKS-
TILNI TOVARNI LISCA V
SEVNICI

Sem učenec osnovne šole
»Ana Gale« v Sevnici. V tej šoli

nas ni veliko. Obiskujem 7.
razred. Vsi učenci našega razre-
da smo bili na učni praksi. Tudi
jaz sem bil na učni praksi v Lisci
v Sevnici. V tovarni delajo raz-
lične vrste kopalk in žensko pe-
rilo. Delal sem v šivalnici. Prvi
dan učne prakse mi je bilo
nerodno, ker je toliko žensk.
Kmalu sem se privadil. Z de-
lavko sva skupaj rezala trakove.
Vsi trakovi so morali biti enako
dolgi. Velikokrat sem moral ob-
rezovati košarice za nedrčke.
To delo je natančno in tudi roke
te pošteno bolijo od škarij. Z de-
lavci smo se dobro razumeli, bili
so prijazni z menoj in so mi po-
magali. V tovarni bi se rad
zaposlil.

Jožek Kozinc, 7. raz.

OŠ Ana Gale Sevnica
šola s prilagojenim programom

RADA ŠIVAM

Jaz hodim v šesti razred. V
šoli imamo tehnični pouk. Mene
uči šivati Marija Črepinšek.
Vsak četrtek imamo eno uro
šivanja. S sošolko Jožico sva
zdaj začeli šivati prt. Šivamo s
križci. Na sredini bova naredili
nageljne. Rada hodim k pouku,
da tam šivam. V petem razredu
sem naredila prtiček. Tovarišiča
nam je povedala, da bomo v

sedmem razredu že šivali s
šivalnim strojem. Na šoli ima-
mo nekaj šivalnih strojev. Do-
ma šivam prtiček za na oma-
rico. Mi imamo dve vrsti blaga:
juto in leakril. Zdaj največ nare-
dimo iz leakrila. Preden zač-
nemo delati, si gremo umit
roke, da vse ne zamažemo. Ob
torkih imamo dve uri šivanja.
Jaz bom šla na delo v Lisco.

Želim, da se bom v šoli veliko
naučila. Zato že sedaj rada
šivam, da bom dobra šivilja.

Dragica Kozole, 6. raz.

OŠ Ana Gale Sevnica
s prilagojenim programom

RADA BI POSTALA ŠIVILJA

Končujem osmi razred. Bliža
se čas moje zaposlitve. Rada bi
šivala v Lisci. Tam sem bila tudi
na učni praksi. Smela sem po-
skusiti strojno šivanje. To delo
mi je bilo zelo všeč. Želim si ga
opravljati poklicno. V šoli se
bom trudila do konca leta, da bi
bil moj učni uspeh čim boljši.
Nato bom zaprosila za sprejem
v Lisco, kjer bi se rada izučila
za šivanje njihovih artiklov. Tu-
di sama se bom izpopolnjevala,
da bi si znala narediti krilo in
bluzo. Vem, da je treba biti zelo
natančen pri krojenju in pri
šivanju, če hočeš biti uspešen.

V naši občini imamo razvito
tekstilno industrijo, zato vem,

da imam lahko v tem poklicu
prihodnost. Šivanje pa je tudi
naporno delo. Skoraj vseh osem
ur moraš imeti prisilno držo.
Veliko žensk poklicno oboli.
Bolj bi moralo biti poskrbljeno
zanje, da bi imele med delom
več rekreacije in gibanja. Verje-
tno je težko 35 let zdržati ob
šivalnem stroju. Po pripovedo-
vanju nekaterih šivilj je to sko-
raj nemogoče. Upam, da bodo
delovno dobo skrajšali za žens-
ke na 30 let. V šoli so nam več-
krat povedali, da tekstilni delavci
še niso primerno nagrajani za
svoje delo. Jaz pa mislim in up-
am, da bo družba priznala tudi
šiviljam boljše osebne dohodke.
Najsrečnejša bom takrat, ko si
bom znala sama sešiti lepo
obleko. Upam, da mi bo to
uspelo.

Silva Teraž 8. razred

OŠ Ana Gale Sevnica
šola s prilagojenim programom

OBISK V TOVARNI LABOD

V torek, aprila letos smo se
učenke osmih razredov s tov.
ravnateljem odpeljale v tovarno
Labod TOZD PROIZVODN-
JA. Pogovarjale smo se z
direktorjem tega TOZD-a, s
tov. Tekstorjem. Pogovor se je
kmalu razvel in je potekal v
živahnem vzdušju.

KDAJ SE JE ZAČEL RAZ-
VOJ TEKSTILNE INDUSTRI-
JA PRI NAS?

Hmm, no... Tekstilna indust-
rija je najstarejša na svetu. Vsa-
ka država jo naprej razvije. To-
varno v Novem mestu sta razvi-
la tovariša Medic in Polh. V
začetku je bil privatni kapital,
ki se je kmalu razcepil in nastali
sta dve tekstilni tovarni. Medic
je prevzel tovarno Novoteks,
Polh pa tovarno Labod. Med
vojno je dejavnost ugasnila,
razvoj se je ustavil. Po vojni sta
postali družbena lastnina. Leta
tisoč devetsto šestdeset je La-
bod zašel v hude težave in
dvesto do tristo delavk se je tik
pred stečajem odločilo, da poi-
kusijo še enkrat. (Pri tem se je
tov. Tekstor nasmehnil): Uspelo
je. Sedaj tovarna v redu obratu-
je.

VERJETNO TOVARNA LA-
BOD NI SAMO V NOVEM
MESTU?

Tovarna Labod se je hitro
širila. Posamezni TOZD-i so še

(Nadaljevanje na 19. str.)

POGOVOR Z UPOKOJENIM KREDNIKOM

Upokojenega ravnatelja Krednika
sem našel v sobi dvakrat tri metre.
Sedel je za mizo, podobno katedru, in
bil je videti zadovoljen.

— Po petintridesetih letih so me up-
okojili, so bile njegove prve besede,
medtem ko mu je živec nad desnim
očesom veselo poskakoval.

— Ste srečni? sem bil radoveden.
— Osemnajst tisočakov imam pen-
zije. Zame je dovolj, nimam velikih
potreb. Lahko bi celo rekel, da sem
zadovoljen.

— Veliko generacij ste pospremili v
svet. Kako gledate na to?

— Ponosen sem, ko jih vidim v
mercedesih, bemvejih, ladah, novih
bajtah. Znašli so se v življenju.

— Še vedno vozite?

— Fičko mi je razpadel. Za novega
ni bilo denarja.

— Bili ste cenjen, popularen pe-
dagoški delavec.

— Res je, kar govorite. Kot mlad
učitelj sem bil poleg popa na vasi glavni.
Mlado in staro me je pozdravljalo,
vabilo na domove. Lepo smo se imeli.
Vendar iz leta v leto slabše.

— Zdravje vam ni služilo, kajne?

— Ne, ne, telo in duh me nista izda-
la, samo odnos družbe do nas se je
spremenil. Vedno manj so nas cenili.
»Učitelj mora biti doberšen del en-
tuziasta,« so govorili, medtem ko so si
gradili hiše, vikende, si kupovali drage
avtomobile, vzgajali otroke, ki so se
nam smejali v nos. Prav so imeli: kaj
bomo mi, uboge učiteljske pare!

— Dobili ste Žagarjevo nagrado...

— Tam na steni visi. Prav nič mi ne
pomaga, ko pridejo pobirat denar za
centralno kurjavo...

— V kakšnem položaju so po

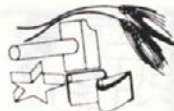
vašem danes prosvetni delavci?

— Veliko govorimo o vzgoji in
izobraževanju. Referati so polni teh in
podobnih reči. Od učitelja se zahteva
vsak dan več. Nadomestil naj bi celo
krhajoče se družine. V šoli naj bi bil cel
dan in še polovico noči povrh. Po
oselem dohodku pa so prosvetarji
na dnu družbene lestvice. To je njihov
položaj.

— Se vam ne zdi, da so takšnemu
stanju botrovali sami prosvetni delav-
ci? Vsi so preveč tihi.

— Ne bi rekel. Naša družba je hu-
mana družba. Posamezna dela plačuje
toliko, kolikor jih ceni. Prav v našem
primeru se lepo kaže, koliko je tej dru-
žbi do tistih, ki vzgajajo in izob-
ražujejo mladino za bodoče čase.

TONI GAŠPERIČ, IZ
KNJIGE LJUDJE Z ZAŠČITENIMI
HRBTI

LITERARNI IN LIKOVNI NATEČAJ

(Nadaljevanje z 18. str.)

v Krškem, tu izdelujejo ženske bluže, v Ptujju je TOZD Delta, izdelujejo bluže in srajce. V Ljubljani je TIP-TOP, v Trebnjem TOZD Temenica, v Idriji je ZALA, kjer izdelujejo plašče in obleke. V Jugoslaviji je Labod največji proizvajalec moških srajc.

KOLIKO JIH PA IZDELATE LETNO?

Ne vem natančno, približno tri milijone in pol. Večina jih izvozimo v Zahodno Evropo — več kot polovico. Reklamacije dobivamo, kar je znak dobre kakovosti.

KJE DOBIVATE SUROVINE?

Blago kupujemo doma v Kranju, Mariboru in v Vranju v Srbiji, nekaj pa ga kupimo tudi v tujini. Vendar blago ni vse, potrebno je kupiti še gumbe, sukanec itd.

KAKO POTEKA PROIZVODNJA?

Delamo za eno sezono naprej. Kreatorji si zamislijo vzorce, ki jih prodajamo na raznih sejnih, od kjer dobimo še razna naročila. Kupiti moramo tudi material. To je priprava dela. Temu sledi izdelava v proizvodnji. Najprej narišemo model, krojne slike. Za to uporabimo računalnik. V krojilnici blago skrojimo, sortiramo in markiramo. V šivalnici pa posamezne dele blaga sešijemo v celoto. Nato srajce zlikamo, jih zložimo in še zapakiramo. K temu še pristavimo markacijski listek in tako gre izdelek v prodajo.

KAJ PA OPREMA SAME TOVARNE?

V tovarni so od osem do deset let stari stroji. Tehnološka zakonitost nam narekuje, da bi jih morali menjati vsakih pet let. Vendar to ne gre, ker nismo dovolj finančno močni. Letno zamenjamo dvajset do trideset strojev.

KATERE PROFILE TEKSTILNIH DELAVCEV ZAPOS-LUJETE?

Zaposlujejo predvsem konfekcije profile, iz Metlike največ, pa tudi tehnike, inženirje... Letno zaposlimo petnajst delavk. Prednosti imajo otroci staršev zaposlenih pri nas, nato

pa nekdanje učenke OŠ Stopiče.

KAJ PA PREDLAGATE UČENKAM, KI SE ODLOČAJO ZA KONFEKCIJSKI POKLIC?

Jaz sam sem tekstilec in mi ni žal, da sem se tako odločil. Delo je zelo zanimivo, delaš tudi drugo, ni obvezno, da delavec samo šiva. Seveda moraš kar dosti znati. Ni več tako kot včasih, ko so mislili, da vsak lahko šiva kvalitetno. To ni res, znati moraš še marsikaj. No, pa vas ne želim prestrašiti, kje pa! Lepo je biti v tekstilni tovarni.

KAKO PA POTEKA SO-DELOVANJE MED DO LABOD IN OŠ JANEZ TRDINA?

Sodelovanje poteka že več let. V začetku je bilo nekoliko slabše, sedaj pa... vendar pa ni še, kot bi si želeli. Toda vsi se trudimo in upam, da nam bo uspelo. Sicer pa v novomeški občini ni DO in OŠ, ki bi imela tako dobre stike. Kaj si pa želimo? Lepo bi bilo, če bi prirejali skupne zabave, športna tekmovanja, skratka, več pristnejših odnosov med učenci in delavci. (Takrat pa se je v pogovor vključil tudi tov. ravnatelj): Tudi na šoli veliko razmišljamo o raznih zabavnih srečanjih. Seveda si jih tudi želimo! Veliko delovnih akcij imamo v Labodu in si ne želimo, da bi vse temeljilo le na denarju. (Tov. direktor je veselo prikimal, na

obrazu mu je zaigral nasmeh sreče, pričakovanja in upanja, da se načrti uresničijo.)

Pogovor se je končal in ogledali smo si še tovarno, kjer smo nekatere delavke poprosile za kratke izjave.

Ana Bele: Za ta poklic sem se odločila iz veselja, navdušenja... No, skoraj mi je žal.

Zakaj?
Zato, ker moramo izpolnjevati normo. Norma pa je...

Janja Gašper: Zaposlena sem leto in pol. Delo mi je zelo všeč. Sploh ni dolgočasno! Še enkrat bi se odločila za to delo!

Irena: Tu sem zaposlena dve leti in pol. Še kar dobro je. Človek mora biti zadovoljen. Drugače ne gre.

Bordjan: Samo veselje, ki še ni usahnilo, me je privedlo v tekstilno šolo in tovarno.

Ivančič: Zaposlena sem že triindvajset let. Takrat nisem imela za poklic kaj dosti izbire. Oh, norme, norme so prevelike. Nikoli, nikoli več se ne bi odločila za ta poklic! Odsvetujem ga tudi hčerki.

To pa je mnenje nekaterih delavk in vodstvo tovarne se zaveda, kaj jim ni všeč in skuša to tudi rešiti.

Ko smo si ogledali tovarno, smo opazili tablo z napisi:

RED VODI SVET
RED ZADOVOLJSTVO
RED USPEŠNO DELO
RED VARNO DELO

HUMORESKA

ROJSTNI DAN

Vsi v razredu smo vedeli, da ima tršica Ančka v torek rojstni dan. Prva se je pojavila pred katedrom Mojca Dohtarjeva. V levi roki je držala zavitek z rdečim nageljnomo. »Še na mnoga leta,« je rekla. Kaj več tudi ni bilo pričakovati iz njenih skutastih možganov. Zavitek z nageljnomo je zamenjal lastnika.

»Da bi živeli še najmanj sto let,« je izblejal Tonček Obrtnikov, ki je dal tršici Ančki v beli celofan zavito darilo, da je zašumelo. Žaneta Inženirjeva je bila puranje rdeča v obraz, ko se je bližala katedru. Njeno darilo je bilo v majhni škatlici in upam si sklepati, da je bilo precej drago, kajti v majhnih zavitkih se navadno skrivajo velike vrednote.

»Skromno, vendar iz srca,« je naučeno iztisnila iz sebe, še bolj rdeča kot prej v klopi. Zavitek žvečilnega gumija stavim, da se je izdavljeni stavek učila najmanj dva popoldneva, kajti Žaneta se v našem razredu ne odlikuje po svežini duha, iz leta v leto rine zaradi vztrajnosti in zaradi znojnega učenja.

Darovalcem se je pridružil tudi Poldek Načelnikov. Odkorakal je h katedru, držeč v roki košaro s sladkarijami in steklenicami soka. Rekel ni nič, le tršici Ančki je stisnil roko, narkar je stekel v klop, kot bi ga bilo sram, četudi to ni bila njegova vrlina.

Tršico Ančko so obdarili: Bruna Frizerjeva z zbranimi deli Franceta Bevka, Vesna Prevoznikova s kompletom plošč Elvisa Presleya, Ketrin Žup-

RED KVALITETNO DELO
RED USPEŠNA KVALITE-TA

RED DOBRI ODNOSI

Teh gesel se držijo in zato so uspešni, produktivni in predvsem cenjeni. DO Labod bi si mnoge DO morale vzeti za vzgled, kajti oni vedo, kaj tržišče od njih zahteva, vedo, kaj pomeni biti dober. Veliko uspehov še naprej!

Betka Šimc in Mateja Udovč,
8. b

Učenki literarno-novinarskega krožka OŠ »Janez Trdina« Stopiče

TEKSTILNI DELAVEC

Intervju s tekstilno delavko!

Ker sem sama učenka Srednje tekstilne šole in me delo tega poklica veseli, sem povprašala eno izmed delavk v tekstilni tovarni: »Kako, zakaj in čemu ste v tem poklicu?« Dobila sem sicer vsakdanje odgovore, vendar zanimive za to stroko.

Je delo za šivalnim strojem naporno?

Že čez nekaj časa sem ugotovila, da je to delo naporno. Predvsem trpijo noge, oči. Tudi sedeti ni lepo 8 ur za šivalnim strojem. Kdor nima izkušenj s tem delom, tega ne verjame!

So visoke norme?

Z normami je različno. Odvisno kakšen material šivamo.

(Nadaljevanje na 20. str.)

anova se je izprsil s sušilno avbo, ki še je je tršica Ančka še posebno razveselila, kajti frizerji so dragi, babnice pa so rade lepe, Antonij Tehnikov je predal tršici Ančki nekaj skrivnostno zavitega, težkega, saj je s katedra votlo zadonelo, kovinsko, tako kot bi padel lesteneč na leseno podlago.

V predzadnji klopi sedi Marija Vratarjeva. Ni si upala do tršice Ančke, da bi ji zaželela zdravja in dolgega življenja, kajti v roki je stiskala šopek vijolic, ki sta jih skupaj z mamo nabrali včeraj popoldne v bregu nad Zeleno reko. Njene vijolice so se ji zdele preskromne ob bahavih darilih sošolcev.

TONI GAŠPERIČ, IZ
KNJIGE HUMORESKE

LITERARNI IN ...

(nadaljevanje z 19. st.)

Če delamo lahko delo, normo tudi presegamo, včasih pa je ne dosežemo. Povprečno lahko povem, da so norme visoke, kar mi lahko potrdijo mlajše, pa tudi starejše delavke.

Kaj vas je navdušilo za šivanje?

Za šivanje sem se odločila zato, ker nisem imela možnosti za nadaljnje šolanje. Pa tudi šivanje me je vzpodbudilo k temu poklicu.

Pri takšnem delu še počasi »kvari« hrbtenica, ali ne?

Seveda se hrbtenica počasi ukrivlja, in sicer zaradi neprestanega nagibanja nad stroje, pa tudi zaradi nepravilnega sedenja pri delu.

Pri delu morate biti tudi previdni. Kaj morate najbolj paziti?

Pri šivalnem stroju preži veliko nevarnosti. Paziti moramo predvsem na dolge lase (moramo jih speti). Veliko pozornosti moramo posvečati tudi prstom, seveda če hočemo, da nam ostanejo celi. Pri delu se ne smemo pogovarjati, ker se lahko hitro zgodi nasreča.

So stroji primerno izdelani za doseganje norm?

Stroji so izdelani ne zelo star način in se na njih norme težko dosejajo.

Kakšne izdelke in iz kakšnega materiala šivate?

Šivamo različne izdelke: pulloverje, trenirke, spodnje perilo (žensko, moško), kopalke itd. Vsak izdelek ima določen material. Šivamo tudi za izvoz, za katerega morajo izdelki biti zelo natančno izdelani in je potrebno vanje vložiti še več truda.

Izdelki morajo biti tudi pravilno skrojeni, ker drugače šivanje ni prijetno. Je res tako?

Seveda, če hoče biti izdelek kvalitetno izdelan, ima krojenje pri tem zelo velik pomen.

Pri šivanju je treba vložiti veliko truda, toda pri krojenju še enkrat več.

Kako je z vzdrževanjem strojev?

V tovarni imamo vsakodnevno vzdrževanje strojev in vzdrževanje šivalnih strojev z majhnimi popravili. Imamo tudi generalno vzdrževanje, kamor spada zamenjava obrabljenih

delov. Tedensko vzdrževanje je nekoliko temeljitejše. Stroje pa seveda moramo vzdrževati. Dnevno čiščenje šivalnih strojev nadzorujejo vodje — vzdrževalci.

Ali ste dovolj nagrajeni za svoje delo?

Za svoje delo, kakor menijo tudi ostale delavke, bi morale biti bolj plačane, saj bodo na ta način kmalu morali začeti denarnice delati iz čebule, in se bomo zjokali, še preden bomo denarnico odprli.

Kaj predlagate za izboljšanje delovnih pogojev?

Za boljše delovne pogoje bi bilo potrebno veliko, predvsem pa novi stroji. Tako bi nam delo bilo malo olajšano.

Kot bodoča delavka v tekstilni tovarni vas sprašujem, ali mi je dvoletna izobrazba dovolj za delo v tovarni, ali naj šolanje nadaljujem?

Jaz priporočam, da šolanje nadaljuješ.

Zakaj?

Čim večjo imaš izobrazbo, tem več lahko koristiš sami tovarni oziroma na delovnem mestu, kjer boš zaposlena. Delavke z visoko izobrazbo potrebujemo.

Koliko let imate delovne dobe v tekstilni tovarni Beti?

Delovne dobe imam petnajst let, toda do upokojitve bo minilo še veliko — veliko let.

Zdenka Bajuk, 2. a SŠTU

TEKSTILNI DELAVEC

Kadarkoli stopim v svojo sobo, se mi s kota smehlja moj zvesti prijatelj. Rada, zelo rada ga imam.

Včasih je zložen kot majhen zabojček, ta moj prijatelj, pogrnjen je z zvezenim prtom, na njem pa stoji vaza z dišečimi rožami. Vse pogosteje pa me ta čudežni predmet, ki ga ljudje imenujete šivalni stroj, ne dovoli, da ga le opazujem od vrat ali pa od pisalne mize, ki mu stoji naproti. Tih, neslišni me pokliče k sebi in mi pove, da bi se z mano rad pogovarjal. Kadar me tako lepo prosi kot danes, vedno sedem k njemu, in po nekaj sekundah že začneva dvogovor, ki je vsem ljudem nerazumljiv. Ko pošiti koščki blaga bežijo izpod šivalne noge, poslušam prijeten ropot... da, včasih »uživam« ob takih pesmih pomladi, ljubez-

ni... Tako sanjava sva, da nama čas kar prehitro beži. Kljub nagajivi pomladi in najini veliki ljubezni pa z mislimi pogosto obideva cel svet.

Spomniva se Bližnjega Vzхода, kjer svinčene kroglice trgajo mlade prsi in uničujejo generacije na pragu življenja. Tudi črna Afrika naju preganja... koliko koščkov kruha plesni po naših posodah za smeti, afriška mati pa ne zmore dati skorjice suhega kruha svojemu lačnemu malčku. Da, vsak dan v lakoti ugašajo življenja... tam, v Ameriki pa se dušijo v preobilju in iščejo izgubljeno srečo v dragem zlatu, v betonskih livadah, v plehnatih pticah... Zidajo, zidajo pregrado med bogastvom ter lakoto, nočejo videti lačnih otrok, nočejo gledati krivici v oči... pa vendar, nihče ne ubeži klicu lačnega otroka.

Kako različna je usoda ljudi, rojenih v istem času, na isti zemlji!

Skoraj sem pozabila, prijateljček, kaj delava? Upam, da te nisem razalostila, čeprav sem slalomsko premikala blago. Sicer pa, danes sva se dogovorila, da bova malo pogledala svet pred hišnim pragom, kjer žive tekstilne delavke drugačno življenje kot jaz.

Še predno na vasi petelini zapoje, jim budilka naznani novi dan. S hladno vodo si osvežijo obraz in že hitro pripravljajo zajtrk ter budijo svoje otroke. Smilijo se jim ti malčki, ki z napol zaprtimi očmi proseče gledajo materi v oči, ko jim »natika« srajčko na zaspano telo.

Kakorkoli že, jutro hitro mineva, tekstilne delavke pa ob šestih zjutraj začno s svojim delom v tovarni. Ene krojijo v prašni krojilnici, druge v vroči lepilnici lepijo lepilne podloge in tretje šivajo v šivalnicah... vse pa preštevajo število svojih izdelkov, saj so norme visoke, zelo visoke, plače pa majhne, zelo majhne. Če pri svojem delu ne bodo hitele, potem bo plača premajhna in svojim otrokom ne bodo mogle odrezati velik kos kruha ter jih obleči v zlikano srajčko...

Zakaj, le zakaj me sprašuješ, prijatelj, kdaj bom tudi jaz gerala z vsemi samoupravnimi pravicami v tovarni in potem še celo popoldne doma, da bo srečna moja družina? Misliš, da je

dežela najine prihodnosti res tako žalosna in so vse sanje le utopija? Dajmo, ne bodi pesimist, saj je življenje lepo! Le poglej, kako sonce ogreva ledena srca, morda bo to zlatorumeno sonce, ki pozna življenje in ljudi, otopilo tudi to veliko goro ledu, ki greni življenje tekstilnim delavcem in čista voda bo drugače »poganjala« srca mladih generacij, ki želi živeti človeku dostojno življenje.

Marija Blažič, 2. b SŠTU

TEKSTILNI DELAVEC

Vsaka spretnost v življenju koristi. Ženske same vedno cenimo tisto, kar znamo same sešiti. Obleke so namreč iz leta v leto dražje, moda pa je tako muhasta, da ne pusti, da bi nosili lanske modele, čeprav so še dobro ohranjeni. Zato je med prijateljicami še vedno najbolj pogosto vprašanje: »Poznaš kakšno dobro šiviljo?«

Dobrih šivilj, takšnih, ki bi nam iz novega blaga napravile obleko, ki bi nam predelale staro oblačilo, pa je vedno manj. Tiste, ki so prijavile svojo obrt, ponavadi tudi krojijo in ustvarjajo po svojih zamislih. Šivilje, zaposlene v proizvodnji ali v obrtnih delavnicah, pa so od dopoldanskega dela velikokrat preveč utrujene, da bi sedle za šivalni stroj še popoldne.

Dandanes poklic šivilje ni več tako privlačen, kakor je bil včasih. Dekleta, ki so končala dveletno usmeritev za konfekcionarko, se težko navadijo na delo v proizvodnji. Ker je opravljene prakse med šolanjem manj, se morajo dekleta za strojem na delovnem mestu dlje prilagajati in izpopolnjevati. Nasploh je poklic šivilje težak. Zaradi nenaravne drže hrbtenice, osemurnega sedenja za šivalnim strojem in naprežanja oči prenekatera občuti bolečine ter celo okvare. Vse to pa je seveda odvisno od delovnega okolja. Zaradi prenapornega dela in prenizkih osebnih dohodkov mnoge ženske raje odhajajo v administracijo.

Poklic šivilje je preslabo ovrednoten, to pa je tudi vzrok, da se vedno manj deklet zanima za ta poklic.

Renata Kralj, 1. a SŠTU
Metlika